

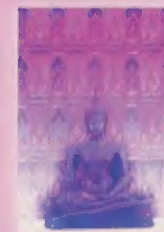
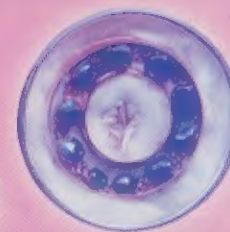
กำหนดการพระบรมสารีริกธาตุ ในพระสถูป ๘ แห่ง ในชมพูทวีป

มหาโกตะมะสัมพุทธโธ
ธาตุวิถถาระกัถ กัตตะวา
อุณ्हีโส จะตุโร ทาธา
อะลัมภินนา จะ ตา สัตตะ
มะหันทา ปญจะ นาฬิ จะ
พุททะกา ปญจะ นาฬิ จะ
มะหันทา ภินนะมุกคา จะ
พุททะกา สาสะปะมัตตา
มะหันทา สุวัณณะวัณณา
เอโก ตูโป ราชะกะเห
เอโก กะปิละวัตถุสสะมิง
เอโก จะ รามะคามัสสะมิง
เอโก ปาเวยยะเก มัลเล
เอเต สารีริกา ตูปา
ปุษิตา นะระเทเวหิ

กุสินรายะ นิพพุโต
เตสุ เตสุ วิเสสะโต
อัสสะกา ทะเว จะ สัตตะมา
เสสา ภินนา จะ ธาตุโย
มัชฌิมา จะ ฉะ นาฬิกา
ลัมภินนา ติวา มะตา
มัชฌิมา ภินนะคัณฐุลา
เอวัง ธาตุปะมาณิกา
เอวัง วัณณาปิ ธาตุโย
เอโก เวสาเลีย อะพุ
เอโก จะ อัสสะกะปะปะเก
เอโก จะ เวฐฐะทีปะเก
เอโก จะ กุสินาระละเก
หัมพุทีปะ ปะติฏฐิตา
อะหัง วันทามิ ธาตุโย.

พระพุทธเจ้า เสด็จโปรดโลก

ขอเชิญสักการะบูชาพระบรมสารีริกธาตุ 3 ประเทศอัญเชิญรอบโลก
ครั้งเดียวในชีวิตของชาวพุทธทั่วประเทศ
ประจวบดังได้เข้าเฝ้าองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยตนเอง

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
วันที่ 1-31 ธันวาคม พ.ศ. 2545
มูลนิธิสมเด็จหลวงพ่อดวงค์ใหญ่ (วัดเขาตะเกียบ)

คำอธิษฐานบารมี พระบรมสารีริกธาตุ นะโม ๓ จบ

ข้าพเจ้าขอตั้งจิตอธิษฐานแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระ
พุทธพจน์ พระสังฆกรรม ทั้งพระอรหันต์ พระอริยสงฆ์เจ้าทุกพระองค์ได้
โปรดประทานพระเมตตาบารมี พระฉัพพรรณรังสี พุทธบารมีทุกประการที่
พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรมา จงเป็นคบะเดชะ ประสิทธิ์ประสาทรักษาผืน
แผ่นดินไทย น่านน้ำของไทย พระบวรพระพุทธศาสนา อภิบาลรักษาพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมทั้งพระบรมวงศา
นวงศ์ ให้ทรงพระเกษมสำราญ รักษาชีวิตผู้ปฏิบัติการรักษาผืนแผ่นดินไทย
ทั้งมนุษย์และวิญญานตลอดทั้งปวงประชา สุจริตรวมทั้งข้าพเจ้าและครอบครัว
ให้รอดปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

ที่ พ ๓๓๐/๒๕๔๕

สำนักงานการสมเด็จพระสังฆราช
วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

๑๐ กันยายน ๒๕๔๕

เรื่อง การอัญเชิญพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศรอบโลกสู่ปักษ์ใต้

เจริญพร นายสยาม แสนชาติ
ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญรอบโลก (ฝ่ายมรณวาส)

อ้างถึงหนังสือที่ พิเศษ /๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ กราบทูล
เจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขอประทาน
พระอนุญาตอัญเชิญพระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบวรพุทธศาสนาวันวิสาขะ และพระบรม
สารีริกธาตุจาก ๓ ประเทศรอบโลกสู่ปักษ์ใต้ เพื่อการสักการบูชาและเผยแพร่การประกาศ วัน
วิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากลโลกขององค์การสหประชาชาติ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ ธันวาคม พ.ศ.
๒๕๔๕ โดยมีมูลนิธิสมเด็จพระหลวงพ่อดองค์ใหญ่ ดำเนินการและจัดงานครั้งนี้ และประดิษฐาน
ชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังรายละเอียดแจ้งแล้วนั้น
ความทราบฝ่าพระบาทแล้ว ได้ประทานพระอนุญาตให้อัญเชิญพระเจดีย์ฯ และ
พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลกสู่ปักษ์ใต้ ตามที่กราบทูลขอ และทรงอนุโมทนา
ยินดีกับชาวพุทธทั้งหลาย ที่ได้ร่วมกันเผยแพร่พระพุทธศาสนาครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ.

ขออำนาจพร

พระพรหมมุนี

(พระพรหมมุนี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

โทร ๐-๒๒๘๑-๒๘๓๑-๓

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๓๔๓

พระวชิรธรรมคต

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานหนังสือที่จะลึกในโอกาสอัญเชิญ

“พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบรรพชาวันวิสาขะ”

เดินทางรอบโลก

เริ่มแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบรรพชาวันวิสาขะสร้างขึ้นในโอกาสที่สหประชาชาติประกาศความมีพิธีขอรับว่า “วันวิสาขบูชา” คือวันสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จประสูติ ทรงตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานเป็นวันสำคัญของโลกนับได้ว่าเป็นบุญยิ่งนัก แล้วของโลกที่จะได้น้อมรับมงคลยิ่งใหญ่มากจากพระพุทธศาสนาอันมงคล เกิดแต่พระพุทธศาสนานั้นไม่มีมงคลใดเปรียบได้ ผู้มีบุญเพียงพอก็จะได้รับมงคลนั้นย่อมเชื่อและย่อมปฏิบัติเพื่อน้อมรับมงคล พ้นจะประมาณนั้นและพึงเข้าใจให้ถูกต้องว่าการรับให้ถูกต้องเท่านั้นจึงจะได้รับไม่ถูกหาอาจได้ไม่ การรับมงคลจากพระพุทธศาสนาก็ได้แตกต่างจากการรับผลจากสิ่งใดอื่นทั้งหลายคือต้องทำเหตุเพื่อให้เกิดผลเป็นการรับได้ไม่เช่นนั้นก็หาอาจรับได้ไม่

เป็นที่เข้าใจกันในบรรดาผู้รู้ทั้งหลายว่าการทำความดีในพระพุทธศาสนา มีผลยิ่งใหญ่เหนือความดีทั้งหลายอื่นทั้งสิ้น ในทางตรงกันข้ามการทำความชั่วในพระพุทธศาสนาก็มีผลยิ่งใหญ่เหนือความชั่วร้ายทั้งหลายอื่นทั้งสิ้น และจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตาม เมื่อทำเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ย่อมต้องเกิดไม่มีที่เมื่อทำเหตุแล้วผลจะไม่เกิด ไม่มี ไม่มีแน่นอน โลกกำลังได้รับผลดีเป็นความมีมงคลจากพระพุทธศาสนา เพราะพุทธบริษัททั้งหลายกำลังปฏิบัติเกิดทุนพระพุทธศาสนาให้ปรากฏแก่โลกทั่ว

พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ ได้รับการอัญเชิญผ่านที่ใด ที่นั้นย่อมมีผู้ชื่นชมโสมนัสสาธุการกราบไหว้บูชาทั้งหลายด้วยกาย วาจา ใจ แน่แน่นอน เพียงเท่านั้น พระพุทธบารมีที่ไม่มีเปรียบได้ก็จะก่อให้เกิดความสงบสุขยิ่งกว่าที่มีอยู่เดิมแน่นอน และแม้จะช่วยกันทำความเข้าใจให้เกิดขึ้นว่า ให้รักษาความโสมนัสยินดีชื่นชมในพระพุทธบารมีไว้ให้นานเท่านานรักษาความรู้สึกนั้นได้นานเพียงใด ผลเป็นความชื่นอกชื่นใจอย่างไม่มีเปรียบเสมออีกก็จะเกิดอยู่ในจิตใจแน่นอนอย่างอาจไม่เชื่อว่าจะเป็นจริงได้ แต่ก็จะเป็นจริงได้แน่นอนจริง “ใจเป็นใหญ่ใจเป็นประธาน ทุกสิ่งสำเร็จด้วยใจ” ตั้งใจไว้ให้ดังตามด้วยการเกิดทุนพระพุทธศาสนาทั้งด้วยกาย วาจา ใจ เกิด ให้ทุกถ้วนหน้าพุทธศาสนิกชนเกิด แล้วความเดือนร้อนแสนสาหัสที่กำลังครอบคลุมโลกอยู่ ครอบคลุมจิตใจสัตว์โลกทั้งหลายอยู่ในทุกวันนี้ ก็จะผ่านพ้นไปได้ด้วยดี โลกจะมีความสุข ความร่มเย็นเป็นป็นที่อัศจรรย์ด้วยพระพุทธานุภาพ อันชาวพุทธทั่วโลกได้นอบน้อมเกิดทุนไว้เหนือเศียรเกล้า เหนือจิตใจตั้งแต่วินาทีที่ “พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบรรพชาวันวิสาขะ” ผ่านไปถึงแล้ว

วัดบวรนิเวศวิหาร กทม.

๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

คำว่า “พระธาตุ” เป็นคำเรียกอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ถ้าเรียกพระธาตุพระพุทธเจ้าแล้ว ใช้คำว่า “พระบรมธาตุ” บ้าง หรือ “พระบรมสารีริกธาตุ” บ้าง ในที่นี้จะขอล่าเฉพาะพระบรมสารีริกธาตุเท่านั้น

นับตั้งแต่วันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ของพระพุทธเจ้า มาบรรจบอยู่ในวันเดียวกันคือ วันวิสาขบูชา นับเป็นความอัศจรรย์ที่มีไว้ให้ชาวโลกได้ระลึกนึกถึงกัน เมื่อพระองค์ทรงดับขันธปรินิพพานแล้ว หลังจากนั้นหนึ่งสัปดาห์ก็มีพิธีถวายพระเพลิง เมื่อพิธีถวายพระเพลิงสิ้นสุดลง มีพระบรมสา-

รีริกธาตุที่ไม่ได้สลายไปด้วยพระเพลิง ยังอยู่ในสภาพเดิมมีทั้งหมด ๘ องค์คือ พระรากขวัญทั้ง ๒ พระอุณหิต ๓ พระเขี้ยวแก้วทั้ง ๔ ส่วนพระธาตุนอกนี้ ย่อมย่อยสลายด้วยพระเพลิงมีรูปทรงสี่เหลี่ยม ๓ ชนิด ชนิดใหญ่เท่าเมล็ดถั่วแตก ดวงได้ทั้งหมด ๕ ทะนาน ขนาดกลางเท่าเมล็ดข้าวสารหัก ดวงได้ ๕ ทะนาน ขนาดเล็กเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด ดวงได้ ๖ ทะนาน พระรากขวัญขวากับพระอุณหิต ประดิษฐานอยู่ในเมืองอนุราธปุรี พระรากขวัญซ้าย สถิตอยู่ติดอยู่ในพรหมโลก พระเขี้ยวแก้วขวามือ สถิตอยู่ติดอยู่ดาวดึงส์สวรรค์ พระเขี้ยวแก้วขวาใต้ อยู่ในลังกาสิงหนต พระเขี้ยวแก้วซ้ายบนประดิษฐานอยู่ในเมืองคันธารัฐ พระเขี้ยวแก้วซ้ายใต้อยู่ในคัพพิภพ พระบรมสารีริกธาตุ ๑๖ ทะนานนตกนี้ สถิตอยู่ติดประดิษฐานอยู่ในมนุษยโลก พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงบรรจุไว้ได้ ๔ หมั่นเศษ เพื่อให้เหล่าพรหม เทพยดา มนุษย์ พญานาค และครุฑได้นำชากัน

พระบรมสารีริกธาตุ เป็นสิ่งที่เคารพบูชาของพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างยิ่ง โดยทั่วไปพระบรมสารีริกธาตุจะได้รับการบรรจุประดิษฐานไว้ ณ สถานที่ขนาดใหญ่ เช่น เจดีย์ เป็นต้น มีบุคคลสำคัญลำดับเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ ที่ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ทรงสร้างและเป็นผู้

ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุไว้ในมหาเจดีย์นั้น ตามหลักฐานที่ปรากฏทั่วโลกพระบรมสารีริกธาตุจะได้รับอัญเชิญประดิษฐานไว้ในพระมหาเจดีย์ทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศไทย เช่น พระปฐมเจดีย์ พระธาตุเจดีย์ดอกกุหลาบ พระธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช พระเจดีย์ชะเวดากอง ในประเทศพม่า รัตนมาลาเจดีย์ ในประเทศศรีลังกา พุทธคยาเจดีย์ ในประเทศอินเดีย เป็นต้น

พระเจดีย์เหล่านี้ มีความเป็นมายาวนานและเกี่ยวเนื่องกับพระมหากษัตริย์แทบทั้งสิ้น มีบุคคลเชื้อสายขัตติยะเป็นผู้สร้าง ตั้งแต่พระพุทธเจ้าทรงเสด็จดับขันธปรินิพพานมาจนถึงปี ๒๕๔๒ ความอัศจรรย์ก็บังเกิดแก่ชาวโลกท่ามกลางสมัชชาองค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีสมาชิกทั่วโลกจำนวน ๑๖๔ ประเทศ ได้ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ประกาศให้วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญสากลของโลก อันนำมาซึ่งความปิติยินดีแก่ชาวพุทธทั่วโลกประมาณ ๓๕๐ ล้านคน

เมื่อวันวิสาขบูชาได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการให้เป็นวันสำคัญสากลของโลกแล้ว สิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นตามมาที่เป็นรูปธรรมก็คือ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานเจดีย์สี่ทอง ซึ่งมีรูปองค์คล้ายองค์พระปฐมเจดีย์ มีความสูง ๙๙ ซม. พร้อมกับประทานพระบรมสารีริกธาตุส่วนพระองค์ บรรจุไว้ในองค์เจดีย์สี่ทองนั้น พร้อมด้วยพระธาตุของประมุขสงฆ์แห่งประเทศศรีลังกา และพม่า เพื่อทรงบรรจุไว้ครบถ้วนแล้ว มอบให้อัญเชิญไปประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และจะเดินทางมาประเทศไทยในวันเสาร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้วจะอัญเชิญไปประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อสิ้นสุดการอัญเชิญทั่วโลกแล้ว จะอัญเชิญมาประดิษฐานไว้อย่างถาวร ณ ภายในสำนักงานใหญ่ องค์การสหประชาชาติ มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสถานที่ประชุมบุคคลสำคัญระดับโลก ซึ่งได้ประกาศยกย่องพระพุทธเจ้าให้เป็นบุคคลสำคัญระดับโลก

จึงขอเชิญชวนพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า เมื่อทราบข่าวเป็นอันมงคลเช่นนี้แล้ว ให้รีบไปกราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุที่เดินทางไปรอบโลกครั้งนี้ เหมือนกับการได้เข้าเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างใกล้ชิด อันจะเป็นมงคลชีวิตกับตนเอง ต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติสืบไป ถ้าจะกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุแบบง่าย ๆ ให้อ่าน

“อะหัง วันทามิ ธาตุโย”

พระเทพปริยัติมุนี
เจ้าคณะภาค ๑๕

ขอน้อมอภิวาทแด่ พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ ณ มหานครนิวยอร์ก ได้มีมติประกาศยกย่องวัน “วิสาขะ” เป็นวันสำคัญของโลก ตั้งแต่เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2543 นับว่าเป็นบุญของชาวพุทธที่คนทั้งโลก ยกย่องพระบรมศาสดา ถึงแม้ว่ากาลเวลาจะผ่านไปถึงสองพันห้าร้อยกว่าปี แล้วก็ตาม เป็นความปราชัยปลื้มใจของพวกเราชาวพุทธเป็นอย่างยิ่ง

อาตมาภาพได้รับการติดต่อจากคุณสยามแสนขัติ ผู้ดูแลพระบรมสารีริกธาตุจากประเทศเนเธอร์แลนด์ว่า จะได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุสามประเทศ (ศรีลังกา พม่า และไทย) เดินทางประดิษฐานชั่วคราวในประเทศไทยมีเวลาดำหนด 1 เดือน เพื่อให้พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า ได้มีโอกาสสักการะก่อนที่จะอัญเชิญไปประดิษฐานถาวร ณ มหานครนิวยอร์ก

คุณสยามได้เสนอว่า น่าจะได้อัญเชิญมาประดิษฐานชั่วคราวที่วัดเขาตะเกียบ เพราะที่วัดมีพระทันตธาตุ (พระเขี้ยวแก้ว) อยู่แล้ว อาตมาภาพได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการของมูลนิธิสมเด็จพระหลวงพ่อดาว ว่าพอที่จะรับเป็นผู้ดำเนินการได้หรือไม่ เพราะลำพังวัดแล้วคงไม่มีพลังพอที่จะทำได้ ทางมูลนิธิ ไม่ขัดข้องที่จะรับเป็นผู้ดำเนินการ จึงได้ประสานงานไปทางคุณสยาม แสนขัติ และได้ดำเนินการติดต่อผู้เกี่ยวข้องและโฆษณาประชาสัมพันธ์มาโดยตลอด

พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศนี้ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ได้สร้างพระเจดีย์วิสาลาขานุสรณ์สกลโลก ขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และจะได้อัญเชิญมาประดิษฐานชั่วคราวที่วัดเขาตะเกียบด้วย

บัดนี้ความฝันเป็นความจริงแล้ว นับว่าเป็นบุญของวัด ของพระและพุทธศาสนิกชนทั้งหลายที่จะได้มีโอกาสถวายความเคารพสักการะประดุจพระองค์เสด็จมาโปรดพวกเรา จึงมีความปีติปลาบปลื้มสุดที่จะพรรณนาได้

ต้องขอขอบใจ คุณจำลอง รุ่งเรือง, คุณสยาม แสนขัติ และคณะทำงานของมูลนิธิและทุก ๆ ท่านที่ได้มีส่วนร่วมในมหามงคลในครั้งนี้ ที่ได้ให้ความสำคัญสมกับที่องค์การสหประชาชาติซึ่งเป็นผู้แทนของโลกได้ยกย่องพระองค์ท่านให้ปรากฏขจรไปทั่วโลก

ขอให้ทุกๆ ท่านที่มีส่วนในครั้งนี้ จงมีความสวัสดีพิพัฒนามงคล เจริญพูนผลไปด้วยสิ่งที่ดีท่านปรารถนาจงทุกประการเทอญ

พระครูพิพัฒน์วรภิตติ
เจ้าอาวาสวัดเขาตะเกียบ

การอัญเชิญรอบโลกเกิดขึ้นในโอกาสองค์การสหประชาชาติ ประกาศวันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญสากลโลก ยกย่องพระมหากษัตริย์คุณของพระพุทธองค์ ต่อมาทมนุชย์ชาติให้ประจักษ์ในโอกาสเดียวกันเปิดโอกาสแห่งชีวิต ที่ชาวพุทธทั่วโลกจักได้ยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ตนเองในโลกปัจจุบันและโลกหน้า น้อมสักการะบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ผู้เป็นบรมครูแห่งเหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย (สัตถา เทวมะนุสสานัง พุทโธ)

พระเจดีย์วิสาลาขานุสรณ์ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ ได้อัญเชิญสู่ประเทศต่างๆ ซึ่งล้วนแต่มีความแตกต่างกันในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรมหลากหลาย แต่เป็นที่น่าอัศจรรย์ยิ่งในทุก ๆ สถานที่ที่ได้อัญเชิญ ไปแล้วมีเหตุการณ์เกิดขึ้นโดยไม่แตกต่างกันได้แก่

๑. ความพร้อมเพรียง แห่งพุทธบริษัทสี่นานาชาติจำนวนมาก เกิดการคาดหมายเดินทางมาสักการะบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
๒. พุทธบริษัทสี่นานาชาติ ได้สวดมนต์ เจริญสติ ตามวัตรปฏิบัติที่ตนเองได้เรียนรู้ และปฏิบัติตาม อย่างสันติไม่มีความขัดแย้งใด ๆ
๓. พุทธบารมีนิมิต ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ได้เกิดขึ้นนอกเหนือฤดูกาล

นายสยาม แสนขัติ

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ
อัญเชิญรอบโลก (ฝ่ายฆราวาส)

ในกาลครั้งหนึ่ง ก่อนแต่จะปรีณิพพานแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงมีรับสั่งกับพระสาวกนันทว่า “มหาปรีณิพพานสูตร ที่มณีภมม มหาวรรช”

“ดูภิกษุอาณนท บางทีพวกเขาจะฟังมีความคิดอย่างนี้ว่า ปาพจามีพระศาสดาล่วงแล้ว พระศาสดาของพวกเราไม่มี ชื่อนี้พวกเขาไม่ฟังเห็นอย่างนั้น ธรรมกติกวินัยก็ดี อธิปไตยอันเราแสดงแล้ว ได้บัญญัติไว้แล้วแก่พวกเขา ธรรมและวินัยอันนั้นจักเป็นศาสดาแห่งพวกเขา โดยกาลล่วงไปแห่งเรา”

พระครูปลัดสัจจ กมโล
วัดไทยนอร์เวย์ ประเทศนอร์เวย์

อนงค์วรรณ เทพสุทิน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย
รองประธานคณะกรรมการการศึกษา ศิลปะ และวัฒนธรรม
ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาส การอัญเชิญพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ
จาก ๓ ประเทศอัญเชิญมาประเทศไทย

กำหนดการอัญเชิญ

พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลก สู่ภาคใต้

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันเสาร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เวลา ๑๓.๕๐ น. พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ
อัญเชิญรอบโลก จากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันสู่ประเทศไทย
ถึงสนามบินดอนเมือง โดยสายการบินไทยเที่ยวบินที่ TG925

- นายกฯ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานการต้อนรับอัญเชิญ
พระบรมสารีริกธาตุรอบโลก ประดิษฐานชั่วคราว ณ โต๊ะหมู่บูชา
ห้องรับรองพิเศษ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ
- พระราชาคณะ ๙ รูป เจริญชัยมงคลคาถา
- พุทธศาสนิกชนร่วมสักการะบูชา (ระหว่างเวลา 14.00 - 15.45 น.)

เวลา ๑๖.00 น. - พระเทพปริยัติมุนี ประธานอำนวยการอัญเชิญฯ,
คุณยุวดี บุญครอง รองประธานดำเนินงาน
อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุรอบโลกสู่ภาคใต้ โดยเฮลิคอปเตอร์

เวลา ๑๖.๔๕ น. - พระปริยัติวรการ เจ้าคณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์,
ส.ส.อนงค์วรรณ เทพสุทิน รองประธานคณะกรรมการ การศาสนา
ศิลปและวัฒนธรรม ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาส และประธาน
ฝ่ายต้อนรับ รอรับเสด็จ ณ ลานก่อกำสร้างพระอุโบสถ วัดเขาตะเกียบ
จ.ประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๖.๕๐ น. พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุรอบโลก

- อัญเชิญถึง วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
- ฯพณฯ พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุรอบโลกขึ้นสู่ (เสลี่ยง)
- ขบวนเจ้าพนักงานพิธีอัญเชิญฯ สุ่มณฑลพิธีประดิษฐานชั่วคราว
ณ บริเวณ สถานที่สร้างหลวงพ่อทวดองค์ใหญ่
- พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนตั้งขบวนรับเสด็จตลอดแนวถนน

เวลา ๑๗.๑๕ น. - สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ประธานพิธีฝ่ายสงฆ์ อัญเชิญพระบรม
สารีริกธาตุรอบโลกจาก (เสลี่ยง)

- ประดิษฐานบนแท่นสักการะบูชา ณ มณฑลพิธี
- พระสงฆ์ผู้ดูแลพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญ
รอบโลกดังกล่าว ประวัติความเป็นมา
- ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาสกล่าวรายงานต่อประธานในพิธี
- เจ้าหน้าที่กล่าวนำไหว้พระ และสมาทานเบญจศีล
- ประธานสงฆ์ให้ศีล
- ประธานในพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจากผอบทองคำ
ประดิษฐานชั่วคราวเพื่อสักการะบูชา
- พระราชาคณะ ๙ รูป เจริญชัยมงคลคาถา เจ้าหน้าที่ลั่นฆ้อง กลอง ระฆัง
- ประธานพิธีกล่าวนำถวายสักการะ และถวายพานพุ่มทอง เงิน
- ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ในพิธี
- พระสงฆ์ในพิธีอนุโมทนา
- พุทธศาสนิกชนทั่วไปสักการะบูชา

พุทธบารมี

การบำเพ็ญสะสมซึ่งบุญญาบารมี ที่พระโพธิสัตว์ได้กระทำมาหลายภพชาติ ส่งผลให้เจ้าชายสิทธัตถะประสูติพร้อมด้วยลักษณะแห่งมหาบุรุษ ได้ตรัสรู้ธรรมสิ่งสมณเวไนยสัตว์ทั้งหลายให้พ้นทุกข์บรรลุมรรคนิพพาน บุญบารมีที่พระพุทธองค์ได้ทรงกระทำมาแล้วนั้น เป็นปัจจัยเกื้อหนุนนานาประการ ช่วยพระพุทธองค์ให้พ้นจากภัยอันตราย สิ่งกีดขวางต่าง ๆ นับเป็นครั้งไม่ถ้วน เช่น พญามารมัจฉกก่อนจะตรัสรู้ เป็นต้น

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จสู่ปรินิพพาน ดชกมณฑลจากท้องฟ้า บูชาสักการะพระพุทธศรีระ ยังให้เหล่าพระสาวกทั้งหลาย มีพระมหากัสสปะ เป็นต้น ได้ทราบการปรินิพพานของพระพุทธองค์พากันเดินทางไปสักการะพระพุทธศรีระ ภายหลังต่อมา พระมหากัสสปะรวบรวมพระอรหันต์ ๕๐๐ รูป ทำสังคายนาครั้งแรก อันเป็นเหตุสืบต่อพระพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ สืบต่อกันมาทุกวันนี้ แม้กาลปรินิพพานของพระพุทธองค์ล่วงเลยไปแล้ว ๒๐๐๐ กว่าปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การสหประชาชาติได้ประกาศยกย่องพระพุทธเจ้า ประกาศวันประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพานของพระพุทธองค์เป็นวันสำคัญสากลโลก อันเป็นเหตุนำมาซึ่งการสร้างพระเจดีย์รำลึกและการอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศรอบโลก ข้ามทวีปใหญ่่น้อยและซังน้ำทะเลมหาสมุทร เพื่ออนุเคราะห์มหาชน นำมาซึ่งความปิติยินดีสู่สังคมและประเทศนั้น ๆ โดยมีจำกัดขอบเขต

เดือนตุลาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ พระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลกสู่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ขณะอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกให้มหาชนสักการบูชา หิมะได้ตกลงมาอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวัน จนกระทั่งถึงเวลาปิดการสักการบูชา หิมะหยุดตก การที่หิมะได้ตกลงมาตลอดวันเช่นนี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในกรุงเบอร์ลิน เมืองหลวงแห่งเยอรมัน และเหตุการณ์ที่หิมะได้ตกนอกฤดูในเดือนตุลาคมเช่นนี้ ไม่เคยปรากฏมีมาก่อนเช่นกัน โดยปกติในยุโรป ฤดูหนาวจะเริ่มต้นเดือนพฤศจิกายน และเข็มนาฬิกาจะต้องหมุนย้อนกลับไปอีกหนึ่งชั่วโมง พระมหาพยอม สุทิสสะโน เจ้าอาวาสวัดพุทธวิหารกรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน ได้กล่าวถึงนิมิตแห่งพุทธานภาพ พร้อมนำพุทธศาสนิกชนทั้งหลายสักการบูชาพระอัฐิหรือพระบรมสารีริกธาตุ และปฏิบัติธรรมเบื้องหน้าพระพุทธองค์ สำคัญยิ่งนัก ครั้งหนึ่งในการเกิดขึ้นภาพนี้ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าสักการบูชาพระพุทธองค์เสด็จเยือนโลก

บูชา จะ ปุชนิยานัง เอตัมมังฆะระมุตะมัง การบูชาบุคคลซึ่งควรแก่การบูชา เป็นมงคลอย่างยิ่ง

หมายเหตุ

บรรยากาศหิมะตกนอกฤดูตลอดวัน หากต้องการรู้รายละเอียดเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถาม พระมหาพยอม สุทิสสะโน เจ้าอาวาสวัดพุทธวิหาร กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน

โทร. + 49 - 30 - 40713580

(ได้ในเวลาของประเทศไทยประมาณ 18.00 น. ถึง 21.00 น.)

พระพุทธเจ้าเลียบโลก

พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ

และพระธาตุเจดีย์ฯ อัญเชิญรอบโลก

อัญเชิญจากเยอรมันสู่ไทย

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ

อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์

ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เจ้าชายสิทธัตถะประสูติ ในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ ณ สวนลุมพินี ประเทศเนปาล
ปัจจุบัน หลังจากประสูติ พระองค์เสด็จพระราชดำเนินได้ ๗ ก้าว ทรงเปล่งพระวาจาแรกว่า
“อัครโอรสผู้มี โลกัสสะ เขญฺญโอรสผู้มี โลกัสสะ เสฏโฐโอรสผู้มี อะระยัมมัตติมาชาติ นัตถิ
ทานิ ปะนันพะโรติ”

เราเป็นผู้เลิศแห่งโลกเราเป็นผู้เจริญแห่งโลกเราเป็นผู้ประเสริฐการเกิดของเราครั้งนี้เป็น
ครั้งสุดท้าย

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ พระวาจาแรกที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงเปล่ง เมื่อ ๒๖๒๒ ปีล่วง
มาแล้ว ได้ปรากฏเกิดขึ้นเป็นความจริง ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ สมัชชา
องค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีสมาชิกทั่วโลกจำนวน ๑๖๔ ประเทศได้ประชุมและมีมติเป็น
เอกฉันท์ ประกาศวันวิสาขบูชา วันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นวันสำคัญสากลโลก ยกย่องพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเก่าแก่ที่สุด
ศาสนาหนึ่ง คำสอนของพระพุทธองค์นำสันติสุข สู่สังคมโลกมาแล้วมากกว่า ๒,๐๐๐ ปี และ
สู่โลกอนาคตโดยไม่จำกัดกาลเวลา คำประกาศขององค์การสหประชาชาติดังกล่าว นำมาซึ่ง
ความปิติยินดีแก่ผู้เฝ้าสันติภาพและชาวพุทธทั่วโลกประมาณ ๓๕๐ ล้านคน

ด้วยมูลเหตุที่สมัชชาองค์การสหประชาชาติ ประกาศวันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล
โลก สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้เสร็จเป็นองค์
ประธานเททองหล่อพระเจดีย์ ลักษณะคล้ายองค์พระปฐมเจดีย์ มีความสูง ๘๙ เซนติเมตร
พร้อมทั้งประทานนามว่า “พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบวรพุทธศาสนวิสาขะ”
โดยมีคณะทูตานุทูต เจ้าหน้าที่ประจำองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย ตัวแทนภาครัฐ
และองค์กรพุทธศาสนา รวมทั้งพุทธบริษัทจำนวนมาก ร่วมพิธี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศ
วิหาร เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันวิสาขบูชาวันสำคัญโลกวันแรกที่องค์การ
สหประชาชาติได้ประกาศยกย่อง องค์ประมุขสงฆ์แห่งประเทศไทย พม่าและไทย ประทาน
มอบพระบรมสารีริกธาตุบรรจุในองค์พระเจดีย์ฯ อัญเชิญไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อน้อม
รำลึกถึงพระพุทธองค์เชลิมอลอง

คำประกาศยกย่องพระพุทธเจ้าขององค์การสหประชาชาติ และเปิดโอกาสให้ชาวพุทธ
ทั่วโลกได้ชมสักการะพระบรมสารีริกธาตุ

จากหลักฐานพุทธประวัติ พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ เมืองกุสินารา
ประเทศอินเดีย พระบรมสารีริกธาตุ (กระดูก) ของพระพุทธองค์ ได้ถูกแบ่งอัญเชิญไป
ประดิษฐานไว้ในเมืองต่าง ๆ พระบรมสารีริกธาตุจำนวน ๗ องค์ ไม่แตกสลาย ได้แก่ กระดูก
หน้าผาก ๑ พระเขี้ยวแก้ว ๔ กระดูกไหปลาร้า ๒ ส่วนที่เหลือนอกจากนี้แตกสลายเป็น ๓ ขนาด
ขนาดใหญ่สุดมี ๕ ทะนาน ขนาดกลางมี ๖ ทะนาน ขนาดเล็ก ๕ ทะนาน มีหลักฐานลักษณะ
๓ ประการ ได้แก่ เมล็ดถั่วแตก เมล็ดข้าวสารหักและเมล็ดงา

การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุรอบโลก ได้เกิดขึ้นตามพระวาทะแรกที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงเปล่ง และพระพุทธรูปจะก่อนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน ชาวพุทธและผู้สนใจทั้งหลายในประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย กลุ่มประเทศยุโรป และทวีปเอเชียบางประเทศ ที่ได้มีโอกาสชมสักการะพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญรอบโลก ต่างสาธุการยินดี ได้พร้อมเพรียงกันต้อนรับการเสด็จของพระพุทธองค์ครั้งนี้อย่างล้นหลาม ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ พระบรมสารีริกธาตุจะประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดจีนฟูกงวางซาง กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเปิดโอกาสให้ชาวพุทธเยอรมัน และชาวพุทธประเทศต่าง ๆ ได้สักการะบูชา หลังจากนั้น จะอัญเชิญสู่ประเทศไทยเป็นวาระสุดท้าย กำหนดถึงวันเสาร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ T.G. 925 ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และอัญเชิญสู่ประเทศเนปาล และประเทศอื่น ๆ เป็นลำดับต่อไป เมื่อสิ้นสุดการอัญเชิญรอบโลกแล้ว จะอัญเชิญประดิษฐานถาวร ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ มหานครนิวยอร์ก สถานที่ประชุมโลก และประกาศยกย่องพระพุทธเจ้าดังกล่าว

การได้มีโอกาสกราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุรอบโลกครั้งนี้ เปรียบดังการได้เข้าเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามตำนานพระพุทธเจ้าเลียบโลก หรือพระพุทธเจ้าโลกโปรดโลก ได้อุบัติเกิดขึ้นเป็นความจริง ในยุคสมัยปัจจุบัน ท่ามกลางความร้อนรนของโลก ซึ่งต้องการพระมหากรุณาธิคุณและพระพุทธรูปมี วาระโอกาสดังกล่าวสำคัญยิ่งมีความหมายสำหรับชีวิตของมนุษย์ อันมีช่วงอายุขัยจำกัด เป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่พุทธศาสนิกชนทุกท่าน ทุกวัย ทุกเพศ ควรถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด

“ตลาดมีพระชนมายุน้อย ประกาศพระศาสนาอยู่ได้ไม่นาน ก็จะปรินิพพาน พระศาสนายังไม่แผ่ไพศาลไปยังนานาประเทศ เมื่อตลาดปรินิพพานและทำการถวายพระเพลิงแล้วพระบรมสารีริกธาตุจะแตกเป็น ๓ ลัทธิฐาน เพื่อว่ามหาชนในนานาประเทศ จะได้อัญเชิญไปนมัสการทำการสักการะ เข้าถึงมหากุศล อำนาจผลให้บังเกิดในสุคติภพต่อไป”

พระพุทธรูปจะก่อนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน
มหาปรินิพพานสูตร

พระอาทิตย์และโลกยกย่องพระพุทธเจ้า

พระสิริรัตนคุณ

ลำดับนั้น ท้าวจตุโลกบาลทั้ง ๔ พระองค์ ก็ทรงรับพระราชกฐนไปจากพระหัตถ์ท้าว
มหาพรหม โดยทรงรับพระองค์ด้วยมือซ้ายมาชาติ อันมีสุขสัมพัทธ์ ซึ่งสมมติว่าเป็นมงคลในโลก
ต่อนั้น นางนพทั้งหลาย จึงทรงรับพระองค์ด้วยผ้ากุณฑลพัสดุจากพระหัตถ์ท้าวจตุโลกบาล และ
ขณะนั้นพระราชกฐน ก็เสด็จอุฏฐาการลงจากมือนางนพทั้งหลาย เสด็จลงเหยียบยืนยังพื้น
มิภาช ด้วยพระบาททั้งสองเสมอเป็นอันดี ท้าวมหาพรหมก็ทรงเปรมปรีดิ์ ทรงทิพยเศวตฉัตรกาง
กั้น กันละสองมือให้มาถูกต้องพระยุคลบาท ท้าวสุยามเทวราช ทรงซึ่งทิพพัลลวาลวิชนีอันวิจิตร
เทพบุตรที่มีมหิทธิฤทธิ์องค์หนึ่ง ถือพระขรรค์อันขจิตด้วยแก้ว ๗ ประการ เทพบุตรองค์หนึ่ง
ยืนประคองฐานเบื้องหลังพระบาทชาตรูปมัยทั้งคู่เทวบุตรองค์หนึ่งยืนเชิดชูทิพยมาฆาฏก ล้วน
เป็นเกียรติแก่พระกฐน ซึ่งเพียบพร้อมด้วยเครื่องเบญจราชาภรณ์ทั้ง ๕ ประการแก่
นัยนาของมวลงมณูษย์ แต่เทพยดาทั้งหลายที่ต้อนนั้นมิได้เป็นปรากฏ

ครั้นพระกฐนทอดพระเนตรไปยังปราจีนทิศ เห็นเทพตามนุษย์เป็นอันมากมาโมจร
สันนิบาตในลานอันเดียวกัน และเทพยดาทั้งปวงทำสักการบูชาด้วยบุปผชาติต่าง ๆ ตั้งไว้
บนเศียรเกล้า แล้วกล่าวว่า ข้าแต่พระกฐนพระองค์เป็นผู้ประเสริฐสุด จะหาบุคคลในโลกนี้
เสมอด้วยพระองค์มิได้มี ครั้นแล้วพระกฐนเจ้าก็บำเพ็ญพระพักตร์ไปทางอุดรทิศเสด็จมายังพระ
บาทไปบนพื้นแผ่นดินทอง อันท้าวจตุโลกบาลถือครองรับไว้ได้ ๗ ก้าวแล้วทรงหยุดประทับยืน
บนทิพยบุปผชาติ อันมีกลีบได้ ๑๐๐ กลีบ ทรงเปล่งพระสุรเสียงอันไพเราะดุจเสียงท้าว
มหาพรหม ดำรัสอาสภิวาจาด้วยพระคาถาว่า

อโคตมสมมิ โลกสส

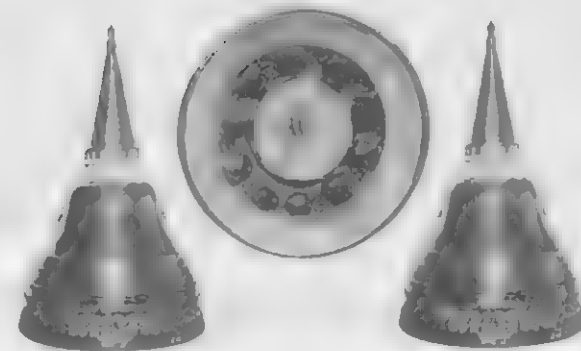
อภิมนติมา เมชาติ

เขญฐุ เสญฐุหมสมิ

นตถิทานิ ปูนพโกโว ฯ

ความว่า ในโลกนี้เราเป็นยอด เป็นผู้เจริญที่สุด เป็นผู้ประเสริฐที่สุด การเกิดของเรา
เป็นครั้งสุดท้าย ภายหลังต่อไปไม่มี

พระบรมสารีริกธาตุ

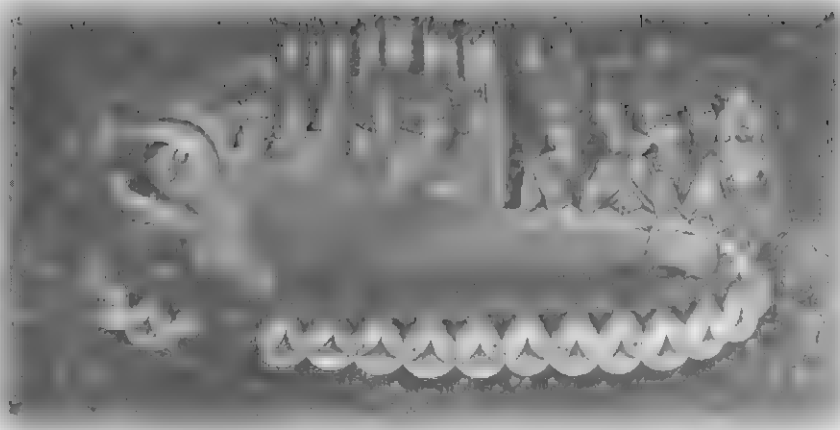
ครั้นพระมหากัสสปะ กับพระสงฆ์บริวาร ๕๐๐ และมหาชนทั้งหลายกราบนมัสการพระบรม
ยุคลบาทโดยเคารพแล้ว พระบาททั้งสองก็ถอยถดถอยจากหัตถ์พระมหากัสสปะ นิวัตนาการ
คืนเข้าพระหีบดังเก่า ทุกสิ่งทุกอย่างได้ตั้งอยู่เป็นปกติ มิได้ขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวจากที่แต่
ประการใด เป็นมหัศจรรย์อันยิ่งใหญ่อีกวาระหนึ่ง ขณะนั้นเสียงโศกปริเวทนาการของมว
เทพยดาและมนุษย์ ซึ่งได้หยุดสร้างสระอันแล้วแต่ต้นวันก็ได้พลันดังสนั่นขึ้นอีก เสมอด้วยวัน
เสด็จดับขันธปรินิพพาน

ขณะนั้นเตโชธาตุก็บันดาศิดิพระจิตภาณขึ้นเองด้วยอำนาจเทพยดา เพลิงได้ลุก
พวยพุ่งโชติฉานเผาพระพุทธรูประเศศ พร้อมด้วยผ้า ๕๐๐ ชิ้น กับหีบทองและจิตภาณหมดสิ้น
ยังมีสิ่งซึ่งเพลิงมิได้เผาให้ย่อยยับไปด้วยอำนาจพุทธอิทธิฐาน ดังนี้ :-

๑. ผ้าห่มห่มพระพุทธสิริระชั้นใน ๑ ผืน
๒. ผ้าห่มภายนอก ผ้าห่มห่มพระพุทธสิริระ ๑ ผืน กับทั้ง
๓. พระเขี้ยวแก้วทั้ง ๔
๔. พระรากขวัญทั้ง ๒
๕. พระอุณหิส ๑ รวมพระบรมธาตุ ๗ องค์นี้ ยังคงปกติอยู่ดี มิได้แตกกระจัดกระจาย

และพระบรมสารีริกธาตุทั้งหลาย นอกนั้นแตกฉานกระจัดกระจายทั้งสิ้น มีลักษณะต่างกันเป็น
๓ ขนาด คือ :-

๑. ขนาดโต มีประมาณเท่าเมล็ดถั่วแตก
๒. ขนาดกลาง มีประมาณเท่าเมล็ดข้าวสารหัก
๓. ขนาดเล็ก มีประมาณเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด

ยาวไม่แตกทำลายคงอยู่เป็นแห่ง แต่พระบรมศาสดาทั้งหลายทรงดำริว่า “ตลาดจะมีขนมขายน้อย ประกาศพระศาสนาอยู่ไม่นาน ก็จะมีปริณิพพาน พระศาสนาจะไม่แผ่ไพศาลไปนานาประเทศ เหตุดังนี้จึงขออธิษฐานว่า เมื่อตลาดปริณิพพานเสร็จการถวายพระเพลิงแล้ว พระธาตุทั้งหลายจงแตกกระจายออกเป็น ๓ ส่วน มหาชนจะได้เชิญไปนมัสการ ทำสักการบูชาในนานาประเทศที่อยู่ของตน ๆ จะเป็นทางให้เข้าถึงกุศลอันอเนกอนันต์ผลให้บังเกิดให้สุดติภพอไป”

ครั้นเสร็จการถวายพระเพลิงแล้ว ท่ออุทกธารแห่งน้ำทิพย์ก็ตกลงจากอากาศดับเพลิงให้อันตรธาน มัลลกะษัตริย์ทั้งหลาย ก็มีความชื่นบานได้อัญเชิญมาซึ่งถาดทองอันเต็มไปด้วยสุคนธาวารี มาใส่ลงลงในที่พระจิตถานแล้ว ก็เก็บพระบรมสารีริกธาตุทั้งหลายใส่ไว้ในพระหีบทองน้อย กับให้ตกแต่งซึ่งพระราชสิณฐานครุฑในท่ามกลางพระนครให้งามวิจิตรตระการด้วยสถาปนาถรณ์ ๗๖ เป็นที่สถิตประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่ควรจะอันสูงแล้วให้อัญเชิญพระหีบทองพระบรมสารีริกธาตุขึ้นเหนือคชาธารข้างพระที่นั่งอันตกแต่งด้วยเครื่องอลังการอันมีเกียรติสูง ทำการสักการบูชาด้วยรูปเทียนสุคนธมาลาบุปผชาติ แล้วแห่เข้าสู่ภายในพระนครอัญเชิญขึ้นประดิษฐาน ณ เบื้องบนรัตนบัลลังก์ ภายใต้เศวตฉัตร ณ พระโรงราชสิณฐานการนั้น

มัลลกะษัตริย์ทั้งหลายพากันเกรงว่า อริยทรรพทั้งหลายจักเสื่อมสลายมาช่วงชิงพระบรมสารีริกธาตุ จึงให้จัดตั้งจากตรงคเสนายธนาญพร้อมสรรพด้วยศัสตราวุธ ปืนทั้งกันรักษาพระบรมสารีริกธาตุ ทั้งภายในและภายนอกพระนครอย่างมั่นคง แล้วให้จัดการสมโภชบูชาพระบรมสารีริกธาตุด้วยเครื่องดุริยางค์ดนตรี ฟ้อนรำ ขับร้อง ทั้งก็พำนักชัฏรณานาประการเป็นมโหฬารยิ่งนักตลอดการถึง ๗ วัน

ครั้งนั้น พระเจ้าชาตสัสดิราช ผู้ครองนครราชคฤห์ พระเจ้าลิจจวี แห่งพระนครไพศาลี พระเจ้ามหานาม แห่งกบิลพัสดุ์นคร พระสุริยราช แห่งเมืองอัลลกะป็นนคร พระเจ้าโกสิยราช แห่งเมืองรามคาม พระเจ้ามัลลราช แห่งเมืองปาวานนคร และมหาพราหมณ์ ผู้ครองเมืองเวฏฐที่ปถมนคร รวม ๗ นครด้วยกัน ล้วนมีความเลื่อมใสและความเคารพนับถือมั่นในพระพุทโธศาสดา ครั้นได้ทราบข่าวปริณิพพานของพระบรมศาสดา มีความเศร้าโศกอาลัยอาวรณ์ในพระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นอันมาก จึงได้แต่งราชทูตส่งไปขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ณ เมืองกุสินารานคร เพื่อจะได้สร้างพระสถูปบรรจุไว้ที่สักการบูชาเป็นสิริมงคลแก่พระนครของพระองค์สืบไป

ครั้นส่งราชทูตไปแล้วก็ยกเกรงไปว่า กษัตริย์มัลลราช แห่งกุสินารานั้น จะขัดขืนไม่ยอมดังปรากฏา จึงให้จัดโยธาแสนยานกรเป็นกองทัพ พร้อมด้วยจากตรงคเสนายธนาญครบถ้วนด้วยศัสตราวุธเต็มกระบวนศึก เดินทางติดตามราชทูตไปด้วยทรงตั้งพระทัยว่า หากกษัตริย์มัลลราช แห่งนครกุสินารายขัดขืนไม่ยอมให้ด้วยไมตรี ก็จะยกพลเข้าใหม่หักบีบบังคับ เอาพระบรมธาตุด้วยกำลังทหาร

เมื่อกษัตริย์ทั้งหลาย มีพระเจ้าชาตสัสดิราช เป็นอาทิ ต่างยกจากตรงคเสนายธนาญมาถึงธานีเมืองกุสินารา โดยลำดับ ครั้นทราบข่าวจากราชทูตว่า มัลลกะษัตริย์แห่งกุสินารา ไม่ยอมให้พระบรมสารีริกธาตุของพระบรมศาสดาตั้งประสงค์ ก็ไม่พอพระทัยต่างก็ยกทัพเข้าประชิดกำแพงพระนครจัดตั้งพลและตั้งค่ายเรียงรายพระนครกุสินารา รวม ๗ ทิศด้วยกัน แล้วให้ทหารร้องประกาศเข้าไปในเมืองว่า ให้มัลลกะษัตริย์เร่งปันส่วนพลพระบรมสารีริกธาตุให้โดยดี มิฉะนั้นให้จงออกมาชิงชัยยุทธนาการกัน

ฝ่ายมัลลกะษัตริย์ในเมืองกุสินารานั้น เห็นกองทัพยกมาฉิรูปการณเป็นไมตรีเช่นนั้น ก็ตกใจ สั่งให้ทหารประจำที่รักษาหน้าที่เชิงเนินปรากฏาขอพระนครให้มั่นคง เมื่อได้ยันทหารร้องประกาศเข้าม้างนี้ก็ให้ทหารบนเชิงเนินร้องตอบไปว่า “พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จปริณิพพานในพระนครของเรา ความจริง เราก็มิได้ไปทูลอัญเชิญให้เสด็จ และเราก็มิได้ส่งข่าวสารไปเชิญทูลเสด็จ พระองค์เสด็จมาเองแล้วส่งพระทานที่พุทธอุปัฏฐากให้มาบอกให้เราไปสู่สำนักพระองค์ แม้เพียงดวงแก้วอันมีค่าเกิดในขณเดววันแดนเมืองของท่าน ท่านก็มิได้ให้แก่เราก็กวักแกวักใจแต่อย่างประเสริฐเสมอด้วยแก้ว คือ พระพุทธรัตนะ และก็มีเราได้ซึ่งปฐมอดยรัตนะเช่นนี้แล้ว ท้องให้แก่ท่านทั้งปวงอย่างพึงหวังเลย ไซ้ว่าองค์มุนีนาถมารดา และเป็นบุรุษแต่เฉพาะท่านทั้งหลายก็หาไม่แม้เราก็คือคณีนามมารดาเป็นบุรุษเหมือนกันจะขาดเกรงกลัวท่านเมื่อไร” กษัตริย์ทั้งหลายต่างทำอหังการแก่กันและกัน ด้วยขัตติยมานศคุณตามทำด้วยด้วยคำมีประการต่างๆ ไกลจะทำสงครามล้มประหารซึ่งกันและกันอยู่ลั่ว

ในกาลนั้น โทณพราหมณ์ ผู้เป็นบัณฑิต เป็นทิดาปาโมกข์อาจารย์สอนไตรเพทแก่ กษัตริย์ทั้งหลาย พิจารณาเห็นเหตุอันพึงจะมี ในสิ่งซึ่งมิใช่เหตุอันควรสัมประหารซึ่งกันและกัน จึงดำริว่า เราควรจะระงับเสียซึ่งการวิวาทของกษัตริย์ทั้งปวง และชี้ให้เห็นประโยชน์แห่งความสามัคคีเกิด ครั้นโทณพราหมณ์ดำรินั้นแล้ว จึงขึ้นยืนอยู่บนที่สูง ปรากฏร่างแก่กษัตริย์ทั้งหลายพร้อมกับกล่าววาจาห้ามว่า “ข้าแต่ท่านทั้งหลาย ขอทุกท่านจงสงบใจฟังคำของข้าพเจ้า ซึ่งเป็นคำที่ท่านทั้งหลายจะต้องปฏิบัติตามโดยส่วนเดียวเถิด”

ครั้นโทณพราหมณ์ เห็นกษัตริย์ทั้งหลายตั้งใจสดับฟังด้วยคำของตน เช่นนี้แล้ว จึงกล่าวต่อไปว่า “ข้าแต่ท่านผู้จอมแห่งพระราชภวทั้งหลายแท้จริงทุก ๆ ท่านก็มีใช้สักการะเคารพบูชา พระผู้มีพระภาคเจ้า โดยฐานที่พระองค์เป็นกษัตริย์ที่สูงโดยชาติและโคตร หรือสูงโดยเกียรติยศ ศักดิ์ และทรัพย์สมบัติแต่ประการใดเคย ปรากฏว่า เราทั้งหลายสักการะเคารพบูชา พระผู้มีพระภาคเจ้าโดยธรรม ด้วยความเชื่อถือในธรรมที่พระองค์ทรงประทานไว้ทั่วกัน

ก็ธรรมทั้งหลายที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทานไว้นั้น พระองค์ทรงสรรเสริญขันตีความอดทน อหิงสาความไม่เบียดเบียนและสามัคคีความพร้อมเพรียงกันอันเป็นธรรมทรงคุณค่าอันสูงควรที่คนทั้งหลายจะพึงปฏิบัติทั่วกันเมื่อเป็นดังนั้นแล้วเหตุอันใดเล่าเราควรจะพึงวิวาทกันข้อนี้ไม่เป็นการสมควรเลย

เพราะฉะนั้น ขอท่านทั้งหลาย จงสามัคคีปรองดองกันเถิด ขอทุกท่านจงมีส่วนได้พระบรมสารีริกธาตุ ของพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยเชิญไปสักการะจงทั่วกันเถิด ขอพระบรมสารีริกธาตุ ที่เคารพบูชาอันสูง จงแพร่หลายออกไปยังพรตชนต่าง ๆ เพื่อเป็นสักการะ เคารพบูชาของมหาชนทั้งปวงเถิด”

เมื่อกษัตริย์ทั้งปวง ได้สดับคำของโทณพราหมณ์อันชอบด้วยธรรมอันสอดคล้องต้องกันกับรัฐประศาสนนโยบายเช่นนั้น ก็ได้สดับดำริเห็นสมควรต้องทำตามคำของโทณพราหมณ์ เลื่อมใสในถ้อยคำนั้นแล้วพร้อมกันตรัสว่า “ขอบแล้ว ท่านอาจารย์ ขอท่านอาจารย์จงแบ่งปันพระบรมสารีริกธาตุออกเป็นส่วน ๆ ให้เป็นส่วน ๆ ให้เป็นของควรแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายจะถึงอัญเชิญไปสักการบูชาตามปรารถนาเถิด”

เมื่อโทณพราหมณ์ได้สดับคำยินยอมพร้อมเพรียงของกษัตริย์ทั้งปวง เช่นนั้น ก็ให้เปิดประตูเมืองกุสินารา อัญเชิญกษัตริย์ทั้งปวงเข้ามาในภายในแล้ว ให้อัญเชิญไปประชุมพร้อมกันยังพระโรงราชสันตฐาคารที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ แล้วให้เปิดพระหีบทองน้อย ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุให้กษัตริย์ทั้งปวงพร้อมกันถวายอภิวาทตามสมควร

ขณะนั้น พระบรมสารีริกธาตุ อันทรงพรรณพิลาศงามโอภาสด้วยรัศมี ซึ่งปรากฏอยู่ในพระหีบทอง เจาะพระพักตร์ ได้เตือนพระทัยกษัตริย์ทั้งปวงให้ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้มีพระภาคกษัตริย์ทั้งปวงจึงได้ทรงกันแสงประเพณีการต่าง ๆ ครั้งนั้น โทณพราหมณ์เห็นกษัตริย์ทั้งหลายมีแต่ศกศัลยรัตนตอยู่เช่นนั้น จึงหยิบพระทักษิณทาสุธาตุ คือพระเขี้ยวแก้วข้างขวา เบื้องบน ขึ้นซ่อนไว้ในมณฑป แล้วจัดการดักดวงพระบรมสารีริกธาตุ ด้วยพระนางทอง ถวายกษัตริย์ทั้ง ๔ พระนคร ซึ่งประทับอยู่ ณ ที่นั้น ได้พระนคร ๒ พระนคร เท่า ๆ กันพอดี รวมพระบรมสารีริกธาตุเป็น ๑๖ พระนครด้วยกัน

ภายหลังกษัตริย์ในเมืองโมรีนคร ได้ทราบข่าวพระผู้มีพระภาคเสด็จปรินิพพาน จึงส่งราชทูตให้มาทูลขอพระบรมสารีริกธาตุ ณ เมืองกุสินารานคร ทั้งยกพลพยุหเสนาตามมาภายหลัง กษัตริย์กุสินาราจึงแจ้งว่า พระบรมสารีริกธาตุนั้น กษัตริย์ทั้งแปดพระนครได้ไปประชุมแบ่งปันกันหมดสิ้นแล้วยังอยู่แต่พระอังคาร ขอให้อัญเชิญพระอังคารไปทำการสักการบูชาเถิด กษัตริย์โมรีนคร ก็อัญเชิญพระอังคารไปทำสักการบูชายังพระนครของตน

ท้าวสักกะ อัญเชิญพระทักษิณทาสุธาตุไปทั่วโลก

ขณะที่โทณพราหมณ์กำลังดักดวงพระบรมธาตุ ถวายกษัตริย์ทั้งหลายอยู่นั้น ท้าวสักกอมรินทร์ราชา ทราบด้วยทิพยจักขุว่าโทณพราหมณ์แอบหยิบเอาพระทักษิณทาสุธาตุซ่อนไว้ในมณฑป จึงทรงดำริว่า “กำลังโทณพราหมณ์ ไม่สามารถจะทำที่สักการบูชาเชิดชูพระบรมธาตุนั้นให้สมแก่พระเกียรติอันสูงได้ สมควรจะเอาไปประดิษฐานไว้ยังทั่วโลก ให้เทวดาและพรหมทั้งหลายสักการบูชาเถิด” ครั้นดำริแล้วก็แผ่พระกายลงมายืนเอาพระทักษิณทาสุธาตุเชิญส่งสู่พระโกศทองน้อย ยกขึ้นทูลพระเศียรเกล้าอัญเชิญไปบรรจุไว้ที่พระจุฬามณีเจดีย์ ณ สุวาลย์เทวสถาน

ฝ่ายโทณพราหมณ์ ครั้นแบ่งปันพระบรมสารีริกธาตุ ถวายกษัตริย์ทั้งปวงเสร็จแล้วก็ยกมีขึ้นค้นหาพระทักษิณทาสุธาตุบนมณฑปไม่พบก็เสียใจเป็นอันมาก ครั้นจะได้ถามหาตัวคนเอาไป ว่าผู้ใดมาลักเอาพระทักษิณทาสุธาตุบนมณฑปไป ก็ไม่กล้าออกปาก ด้วยละอายแก่ใจ เกรงว่ากษัตริย์ทั้งหลายจะยกโทษ ทำให้เสื่อมเสียเกียรติของตน จึงสงวนใจไว้ ไม่แสดงอาการอันใดออกมา แต่แล้วก็ดำริสืบต่อไปว่าพระนางทองโสนี้ ก็มีสวณับเนื่องในพระบรมสารีริกธาตุเป็นวิเศษควรแก่การสักการบูชาอยู่ ควรที่อาตมาจะนำไปสร้างพระเจดีย์บรรจุไว้เป็นที่สักการบูชาเถิด

ครั้นตกลงใจเช่นนั้นแล้ว จึงกล่าวแก่กษัตริย์ทั้งปวงว่า “ข้าแต่ปิตุรทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอประทานพระนางทองโสน์ถวายพระบรมธาตุโสนี้เพื่อจะอัญเชิญไปสร้างพระสถูปเจดีย์บรรจุไว้เป็นที่สักการบูชา กษัตริย์ทั้งหลายก็พร้อมใจกันยินยอมพระราชทานแก่โทณพราหมณ์ เพื่อไปสร้างพระตูปเจดีย์บรรจุตามปรารถนา”

พระสถูปเจดีย์สถาน

ในสมัยนั้น บรรดาภคัตริย์ทั้งหลาย เมื่อได้รับส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุแล้ว ต่างองค์ต่างก็จัดขบวนอันมโหฬาร อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุไปยังพระนครของตนด้วยเกียรติยศอันสูง แล้วให้ก่อพระสถูปเจดีย์ขึ้นบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้เป็นที่สักการบูชาของมหาชน จึงปรากฏว่ามีพระสถูปเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ดังนี้ :-

๑. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองราชคฤห์
๒. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองไพศาลี
๓. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองกบิลพัสดุ์
๔. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองอัลลกะปนนคร
๕. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองรามนคร
๖. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองเวฏฐทีปนนคร
๗. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองปาวานนคร
๘. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองกุสินารานคร
๙. พระอังคารเจดีย์	ที่เมืองโมรินคร
๑๐. พระตุมพเจดีย์	ที่เมืองกุสินารานคร

๔. พระเชี้ยวแก้วเบ๊ตงตำซ่าย ไปประดิษฐานอยู่ในนาคพิภพ

๕. พระธรรมาภรณ์เบ๊ตงตำซ่าย กับพระอุณหิส ขึ้นไปประดิษฐานอยู่ในทูลสถเจดีย์ ณ พรหมโลก

ส่วนพระทนต์ทั้ง ๓๖ และพระเกศา พระโลมา กับทั้งพระนขาทั้ง ๒๐ นั้น เทพดา ถัญเชิญไปองค์ละองค์ สู่จักรวาลต่าง ๆ

อนึ่ง พระบริขารพุทธบริโภคทั้งหลายนั้น ก็ได้รับเชิญไปบรรจุไว้ในสถูปตามนครต่าง ๆ ดังนี้

๑. พระกายพันธ	สถิตอยู่ที่เมืองปากาสีบุตร
๒. พระอุทกสาฎก	สถิตอยู่ที่เมืองปัญจาลราช
๓. พระจัมมขันธ์	สถิตอยู่ที่เมืองโกสฬาราช

๔. ไม้สีพัน	สถิตอยู่ที่เมืองมิลลา
๕. พระธมกรก	สถิตอยู่ที่เมืองวิเทหราช
๖. มืดกับกลองเข้	สถิตอยู่ที่เมืองอินทปัตถ์
๗. ฉลองพระบาทและถลกบาตร	สถิตอยู่ที่เมืองอุสิรพราหมณสาม
๘. เครื่องลาด	สถิตอยู่ที่เมืองมกฏนคร
๙. ไตรจักร	สถิตอยู่ที่เมืองภัททราช
๑๐. บาตร	เดิมสถิตอยู่ที่เมืองปากาสีบุตร ภายหลังไปอยู่เมือง
ลังกาทวีป
๑๑. นิสิตนะสันถิต	สถิตอยู่ที่เมืองกุรราช

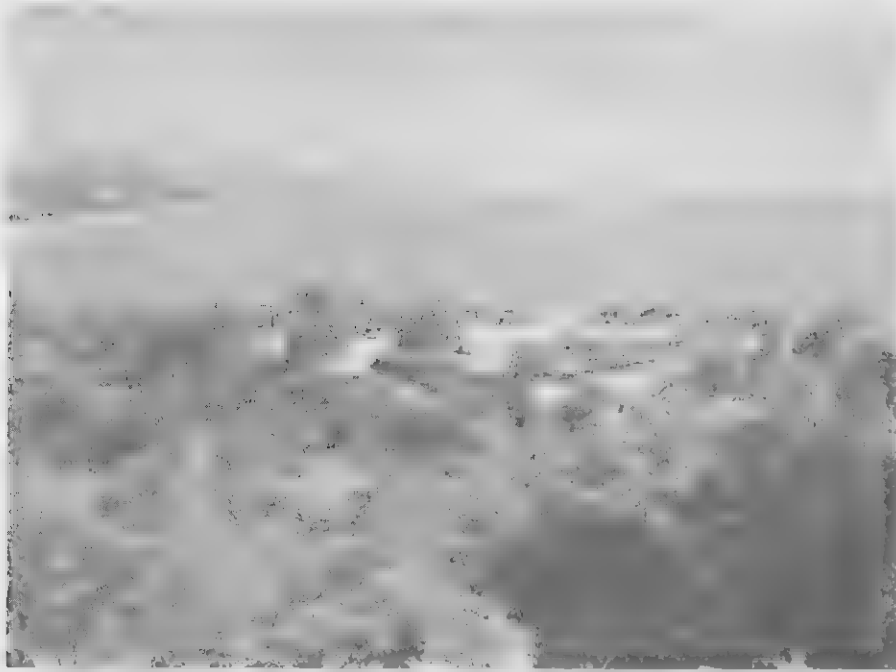
พระสังคีตติกาจารย์ได้พรรณนาประมวลพระสถูปเจดีย์ ที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และพระบริขารพุทธบริโภคไว้ด้วยประการฉะนี้

วัดเขาตะเกียบตั้งอยู่บริเวณบ้านเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สภาพบริเวณวัดเป็นภูเขาติดทะเลใกล้เคียง กับชายหาดหัวหิน มีทัศนียภาพสวยงาม มีสภาพก่อสร้างเป็นวัดก่อนปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และเคยมีหลักฐานปรากฏชัดเจนว่า สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมวัดเมื่อปี ๒๔๗๗ และในปี ๒๕๐๕ ภายหลังจากหลวงปู่ศุขซึ่งได้ปกครองวัดแล้วได้มรณภาพลง หลวงพ่อสายได้มาปกครองดูแลวัดแทนประมาณ ๓ - ๔ ปี และได้ย้ายไปอยู่วัดอื่น โดยไม่มีพระภิกษุรูปใดดูแลต่อจึงทำให้วัดเขาตะเกียบอยู่ในสภาพวัดร้าง

ปัจจุบันพระวิรัชศักดิ์ซึ่งเข้าจำพรรษาที่วัดเขาตะเกียบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้บูรณะปฏิสังขรณ์พัฒนาวัดให้วัดร้างกลับมีชีวิตเป็นวัดมีพระสงฆ์มาจนถึงปัจจุบัน ได้พัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับและได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาส ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็น พระครูพิพัฒน์วรภิกขิต์ จากการพัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ การก่อสร้างศาสนสถานเพื่อให้พระภิกษุปฏิบัติศาสนกิจ และประชาชนพุทธศาสนิกชนได้ร่วมพิธีกรรมตามประเพณีต่างๆ นั้น ยังขาดศาสนสถานที่สำคัญคือพระอุโบสถของวัด ซึ่งวัดได้มีโครงการจัดสร้างและได้จัดหาสถานที่ไว้เรียบร้อยแล้ว

ประวัติวัดเขาตะเกียบ

พ.ศ.2400 โดยประมาณ วัดเขาตะเกียบสร้างมาเก่าแก่มากมีพระพุทธรูปชื่อหลวงพ่
เขาตะเกียบ อยู่ในถ้ำเขาตะเกียบเป็นของเก่าแก่ โดยมีก่อนอาจารย์สุดมา
อยู่เขาตะเกียบ ขึ้นบันไดปูนไปประมาณ 20 ขั้น ด้านซ้ายมือมีถ้ำประดิษ
ฐานหลวงพ่เขาตะเกียบอยู่ในนั้น เก่าแก่มาก อาจารย์สุดเล่าว่าเป็นพระ
เก่าแก่มาก

พ.ศ.2480 พระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต มาอยู่ช่วยสร้างวัดเขาตะเกียบต่อจากรุ่น
ก่อน ๆ ที่ทำไว้

พ.ศ.2490 ในหลวงทรงรับอาจารย์นำไปรักษาตัวที่กรุงเทพฯ

พ.ศ.2498 สร้างศาลาพิชัยญาติ มีโยมรัตนา โยมนิษฐา สิตะบุตร มาสร้างเป็นเจ้า
ของโรงเรียนสิตะบุตร ขอย 3 รongเมือง กรุงเทพฯ

พ.ศ.2497 ผู้เล่าคือ พระครูโพธิ์พนังวรการ สมัยนั้นมาอยู่เขาตะเกียบกับอาจารย์สุด
โฆษกบัณฑิต อายุ 27 มาสอบได้ น.ธ. เอก พ.ศ.2499 ที่หัวหิน สำนักเรียน
วัดหนองแก หัวหิน

พ.ศ.2500 จัดงานฉลอง 25 ศตวรรษ มีมหรสพสมโภช 3 คืน บณยอดเขา

พ.ศ.2510 ไปรับสามเณรอาจ แยมบาน พี่น้อง 2 คนมาอยู่ด้วยช่วยอาจารย์สุดพัฒนา
วัด และมีสามเณรขวัญ คนทางกุยบุรี ขณะนี้ตั้งบ้านอยู่ตีนเขาตะเกียบ
อาชีพมีเรือนำเที่ยวชมทะเล

พ.ศ.2514 พระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต มรณภาพ 95 พรรษา 72

พ.ศ.2515 ลูกศิษย์คือพระอาจารย์ฉลอง อยู่ทำยาง เพชรบุรี มาทำงานเผาศพให้ท่าน
ผู้เล่านี้ก็มีงานศพด้วย โดยได้รับจ.ม.สามเณรอาจ แยมบาน และ
สามเณรขวัญ และน้องชายอีก 2 คน บวชอยู่กับอาจารย์หลายปี เรียน
ภาษาอังกฤษกับอาจารย์ ขณะนี้ 2543 ทราบว่า สามเณร อาจ แยมบาน ไปเป็น
อาจารย์สอนอยู่ที่วิทยาลัยเชียงใหม่ สามเณร 4 องค์นี้ช่วยอาจารย์ทำถนน
ให้รถยนต์ขึ้นเขาตะเกียบได้ เรียกว่ารุ่นทำทางขึ้นเขา

ประวัติของพระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต เขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ.2516 ข้าพเจ้าพระครูโพธิธรรมากร ได้ส่งพระบุญถึง อริโย มารักษาวัดแทน
อาจารย์สุด

พ.ศ.2521 พระอาจารย์วีรศักดิ์ มาอยู่เขาตะเกียบ พัฒนาต่อ

พ.ศ.2509 ข้าพเจ้าผู้เล่าประวัติเขาตะเกียบ จากไปสร้างที่ปฏิบัติอยู่วัดเขาเทพนิมิต
ไร่เนิน หัวหิน โดยสมณันนั้น ชื่อ พระสาย มหาสุวณโณ อายุ 27 คนสามพราน
นครปฐม ตลาดจินดา

พ.ศ.ก่อน 2484 พระพุทธบาทสี่รอย เขาตะเกียบก็มีมาอยู่คู่กับวัดมานานนักก่อน
อาจารย์สุดมาพัฒนา

อาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต เป็นพระของในหลวง โดยสมัย พ.ศ.2490 ท่านอาจารย์ป่วย
มาอยู่เขาตะเกียบ ในหลวงพร้อมพระราชินีทรงมาพบ และรับตัวไปรักษาในกรุงเทพฯ ที่ว่าเป็น
พระของในหลวง เพราะทราบจากปากของอาจารย์สุด เล่าว่า พระราชินีทรงตรัสว่าพระของ
เรา ตัวท่านเป็นคนไข้ของพระองค์ ซึ่งจะขอเล่าประวัติที่ว่าเป็นพระของในหลวงทรงอุปถัมภ์
นั้นเป็นมาอย่างไร

เมื่อ พ.ศ.2497 ผู้เล่าคือ พระครูโพธิธรรมากร สมณันนั้นมาอยู่เรียนกับมณเฑียร กับ
ท่านพระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ซึ่งผู้เล่านี้อายุเพียง 28 ปี และเป็นผู้มาร่วมช่วยพัฒนาเขา
ตะเกียบ กับท่านอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต บวชได้พรรษาที่ 2 อยู่กับอาจารย์ 2 ปี จึงทราบ
ประวัติเรื่องราวต่าง ๆ ของอาจารย์สุด ได้ดี ผู้มาช่วยอุปถัมภ์ทางกรุงเทพฯ มีเจ้าแก้วไข่มุก
โรงพักบางยี่เรือ ตลาดพลู และคณะบ้านพิชัยญาติ โยมนิษฐา โยมรัตนา สีตะบุตร 2 คนที่
นั้น เป็นเจ้าของโรงเรียนสีตะบุตร อยู่แถวรองเมืองซอย 3 ถ้าจำไม่ผิด (แต่เปลี่ยนเจ้าของแล้ว)
ยุคนี้ไม่รู้ไปอย่างไรกัน คณะพิชัยญาติ เพราะจากกันมานาน มาสร้างศาลาพิชัยญาติ พ.ศ.
2498

เป็นพระของในหลวงอย่างไร

จะขอเล่าประวัติของอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ให้ทราบ เพราะท่านมาอยู่เขาตะเกียบรุ่นเก่าแก่ และเป็นองค์ที่มาสร้างวัดต่อ พ.ศ.2480 วัดนี้สร้างมาประมาณพ.ศ.2470 ท่านอาจารย์สุดเป็นพระมาจากเขมร เป็นคนเขมร นามสกุลว่า นพกษัตริย์ ท่านว่าท่านเป็นเชื้อเจ้าทางเขมร รูปร่างของท่านหน้ารูปไข่ ดำแดง ไม่สูงไม่ใหญ่ คอแขนขาเล็กเพรียว เสี่ยงดัง ตาโต ๆ คุมมาก ดำคนเก่ง คนไม่ค่อยชอบเพราะดุและดำเก่ง บางคนถามว่าทำไมดำเก่ง ท่านว่ากลัวมันจะมาชอบเรา และท่านว่าทำไมให้คนชอบดีแล้ว เราจะได้อยู่สบาย โดยไม่มีใครบงกช อาจารย์สุดเป็นพระมีธรรมะสูง เคยไปพม่า อินเดีย และทะเลแดง มาแล้ว ท่านพูดภาษาพม่า ภาษาอินเดีย เก่งและพูดภาษาอังกฤษเก่ง อยู่หัวหินคุยกับฝรั่งเสมอ ๆ ซึ่งผู้เล่าก็เคยเรียนภาษาอังกฤษกับท่าน เรียนไวยากรณ์ได้ตั้ง 3 เล่ม ท่องศัพท์สัมผัสได้ 500 คำ เช่น อิต กิน ไดยิน เฮีย เดีย แพง แดง เร็ว เป็ด ดัก ฯ

ท่านอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ท่านเป็นคนสมองดี เส้นลายมือเส้นปัญญายาวมาก แสดงว่าปัญญาดีสมองดี ท่านเคยอยู่ที่วัดอรุณฯ ช้างเมืองพิษณุโลก สอนธรรมะอยู่หลายปี และมาอยู่วัดเกาะแก้ว อ.บ้านลาด เพชรบุรี สอนธรรมะอีกหลายปี มีชื่อเสียงโด่งดังมาก ต่อมาอยู่ที่หัวหินเขาตะเกียบ พ.ศ.2480 ใน พ.ศ.2490 นายหลวงทรงเรือใบมาแวะเที่ยวเขาตะเกียบ เดินขึ้นเที่ยวบนเขา ไปพบอาจารย์สุด บัวยได้รับเป็นคนใช้ของพระองค์

อาจารย์สุดพอเห็นในหลวงมาก็เอาเสื้อมาปูให้ทรงนั่ง ในหลวงก็ทรงห้าม อาจารย์ก็จะปูเสื้อให้นั่ง ในหลวงก็ทรงห้าม พอดีมือไปถูกพระหัตถ์ในหลวงเข้า พระองค์จึงทรงทราบว่าอาจารย์บัวยเพราะตัวร้อนจัด เลยรับไปรักษาตัวที่กรุงเทพฯ อาจารย์เล่าว่าไปรักษาตัวอยู่กรุงเทพฯ พอทุเลาแล้วขอสมมอลกลับ หมอก็ไม่ให้กลับ ขออย่างใดก็ไม่ได้กลับ ท่านเล่าว่า เลยต้องใช้วิธีโกน คือ ดำทะ ทั้งดำ ทั้งตุ ท่านเล่าว่าวิธีนี้ได้ผล หมอไปกราบพูดว่าให้กลับได้แล้ว จึงได้กลับหัวหิน

แต่ต้องทานยาเสมอ ๆ ท่านเป็นโรคไตเกี่ยวกับปอด ซึ่งผู้เล่าก็เคยไปซื้อยาให้ท่านเสมอ ๆ ชื่อยาไอโชนิโคตินิก การอยู่กับท่านอาจารย์ ท่านกลัวเราจะติดโรคไต ท่านให้เราระวังการขบขันของใช้น้ำท่า ท่านให้เราแยกต่างหากโดยระวังไว้ ต่อมาเมื่อแรกย้ายมาอยู่เขาตะเกียบ เพชรบุรี สองคนพี่น้องมาบวชเณรอยู่ด้วย และมีเณรขวัญ สองพี่น้องมาอยู่อีก ขวัญขณะนั้นตั้งบ้านอยู่เชิงเขาตะเกียบ

ประวัติต่าง ๆ อาจารย์เล่าให้ฟังเสมอ ๆ ประสบการณ์อันไม่พม่า ไปอินเดีย นำฟังมาสนุกดี ท่านอาจารย์ยังแข็งแรง ท่านเป็นพระรูปร่างงามห่มผ้างดงาม ลักษณะงาม ท่านคิดถึงบุญคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว/กับพระราชินี ที่ได้ช่วยเหลือรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้หาย

ท่านจึงคิดสร้างพระเขี้ยวแก้วไว้บนยอดเขาตะเกียบ ทำได้แต่เสียดังโด้ข้างไว้บนยอดเขาสูงสุด มามรณภาพเสียก่อน และท่านตั้งใจจะทำศิลาจารึกไว้ว่า “สมัยหนึ่งมีพระเขี้ยวแก้วหนึ่งไปพม่า ไปอินเดีย ให้วิสุทธิญาณกลับมาเมืองไทย ป้ายในหลวงและพระราชินีมาพบพาไปรักษาที่กรุงเทพฯ จนหาย จึงทำศิลาจารึกและพระเขี้ยวแก้วไว้เป็นที่ระลึกเพื่อทดแทนพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอุปถัมภ์ต่อท่าน”

ซึ่งแผนการทั้งหมดนี้เพียงแต่ปูพื้นฐาน บนเขาตะเกียบ ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ท่านอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ก็มรณภาพเสียก่อน พ.ศ.2514 ทำศพเผาเมื่อ พ.ศ.2515 มีพระอาจารย์ฉลอง อยู่ อ.ท่ายาง ซึ่งเป็นลูกศิษย์ ขณะนั้นทราบว่าเป็นเจ้าคณะอำเภอท่ายาง เป็นผู้จัดงานศพให้ท่าน เพราะท่านขอของเคาเรนบ้นถือท่านอาจารย์มาก วันเผาศพเดือนเมษายน 2515 ผู้เล่านี้ก็ไปงานไม่ทราบว่ามีใครส่งการ์ดไปให้ มีหลวงพ่อบุณ (เจ้าคุณ เจ้าคณะอำเภอบ้านลาด) เพชรบุรี ซึ่งขอเคาเรนบ้นถือกับท่านอาจารย์เก่าแก่ ตั้งเมรุเผาดตรงหลังศาลาพิชัยญาติ หน้าศาลาปฏิบัติธรรมเดียวกัน พระเขี้ยวแก้ว เป็นแก้วเท่าแขนยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ยังอยู่เขาตะเกียบไม่ทราบว่าอยู่ที่ใด

มีบ่อน้ำอยู่ 2 แห่ง ซึ่งบ่อน้ำงาม อยู่ด้านตะวันออกศาลาพิชัยญาติ และบ่อน้ำเสด็จ อยู่ขวามือตรงทางรถขึ้น ตรงหัวเขายืนตรงศาลาหลวงพ่อบ้านน้ำ ส่วนพระบาทสร้อยนั้นสร้างก่อน 2484 เป็นของเก่าแก่คู่กับวัดมา โยมเฒ่า แม่คุณล่ายอง คางะ ๓ ลาดหัวหิน มาช่วยอุปถัมภ์วัดตลอดมา

อาจารย์ใช้ความพยายาม บำรุงสร้างวัดต่อจากอาจารย์สมัยเก่าทำไว้ พระที่อาจารย์ให้บรรจุไว้ด้วย (เรื่องนี้ไม่ทราบ ทราบแต่มีผู้บอกให้ทราบภายหลัง)

พระบาทสร้อยเป็นรอยพระบาทเจ้าทั้ง 4 พระองค์ มาเหยียบไว้ซ้ำ ๆ กัน ของจริง อาจารย์สุดบอกว่าอยู่ที่ป่าเชิงใหม่เข้าป่าไปลึกมาก (เรื่องนี้แม้ผู้เล่าก็เคยได้มีผู้บอกให้รู้ ว่าพระบาทสร้อยจริงอยู่ในป่าลึกเชิงใหม่เช่นกัน) ซึ่งเป็นรอยพระบาทของพระกฤษโธ 2 รอย พระบาทของพระโก นาคะมะโน 3 รอย พระบาทของพระกัณโธ ๔ รอยของพระโค ตะโมพระพุทธรูปเจ้าของเรา โดยเป็นรอยพระพุทธรูปของพระเจ้าสี่พระองค์ จึงได้นามเรียกว่าพระบาทสร้อย ได้ทำจำลองขึ้นที่หลังยอดเขาตะเกียบ ถ้าจำไปผิดต้องเป็นปี 2500 แน่นนอนเพราะ

ปี 2500 ได้จัดงานฉลอง 2500 กัน 3 คืนที่เขาตะเกียบ โดยผู้เล่ากับท่านอาจารย์เป็นผู้จัดทำขึ้น สมัยนั้นหลวงพ่อดေးมาย วัดหัวหิน เป็นเจ้าคณะอำเภอ จัดงานบนยอดเขา มีเก้าอี้ขลุ่ยไว้ ตลาดพลูกรุงเทพฯ กับพวกเพชรบุรี เป็นเมฆานช่วยทั้งเงิน ช่วยทั้งคนงาน

ชาวเขาตะเกียบก็ช่วยมาก งานฉลอง 25 ศตวรรษ ทางวัดพิมพ์ซองมาก ผู้เล่าเป็นคนไปโฆษณาใบปลิว อาตมาไปเลยเชิญไปงานฉลอง 2500 โดยแจกฟรีไปรษณีย์ไปเด็ก ๆ เก็บกันดียังกะไปรษณีย์หนึ่ง ไม่ต้องแจกทีละซอง ใช้แจกแบบไปรษณีย์ไป ครั้นถึงวันงานใคร ๆ มางานก็ถือซองมาให้ ได้เงินมากมาย ผู้พูดขณะนั้นเป็นคนจึงติดต้องงาน ใช้เงินไม่อัน บางขณะงานด่วนรถธรรมดาขึ้นเข้าไม่ได้ ต้องรถเครื่องถึงกับอาจารย์ออกปากว่าท่านสายใช้เงินเก่ง เราอยู่เขาตะเกียบ อยู่แบบครอบครัวเดียวกัน โดยอาจารย์เก็บเงินคนเดียวพวกเราไม่มีเงิน การจัดงานบนยอดเขายากมาก น้ำต้องจ้างคนงานหอบขึ้นหาบละ 10 บาท เอาขึ้นไปใช้ งาน ใช้คนงาน 20 กว่าคน ของใช้ต่าง ๆ ต้องจ้างคนขึ้นขึ้นไปบนเขาทั้งสิ้น ต่อมาสบายมีทางรถยนต์ขึ้นไป

การสร้างทางรถยนต์ขึ้นบนเขา มีอาจารย์สุด แดงเนรอาจ เนรวยกับพี่น้อง เนรขวัญ กับพี่น้อง ช่วยกันทำจนเป็นทางให้รถยนต์ขึ้นได้

พระอาจารย์สุดเป็นคนรูปร่างงาม ห่มจีวรทวดทรงงามมาก ร่างสูงระหงษ์ เล็กเพรียว ตากลม เสียงดัง หัวดำ หัวเราะเก่ง

ท่านอาจารย์เป็นพระที่มีธรรมะสูง มีระดับจิตสูง ท่านเล่าระยะตอนที่ท่านเดินทางจากพม่า บุกป่าจะไปอินเดียไม่ได้จนชั่ววายุ 45 วัน ท่านเล่าว่าขณะเข้าไปในป่าที่แรกเดินลึกเข้าไป ๆ ขามันไม่ยอมก้าว มันกลัว เพราะการเข้าไปอันตรายมีแต่จะตายลูกเดียว ท่านว่าขอเข้าป่าลึกไปเกิดกลัว แต่จะยังงี้ก็ตามที่ท่านว่าจะไม่ถอยหลังเด็ดขาด จิตอยู่แต่จะไม่ยอมก้าว

ปลงยอมตายบุกอินเดีย

อาจารย์ท่านเล่าว่าขณะนั้นจิตมันกลัวตาย ท่านใช้ไม้สูง คีลยอมตาย ท่านเล่าว่าพอท่านปลงตยอมตายได้ เหงื่อไม่รู้นั้นมาแต่ไหนมากมาย จีวรเปียกโชกไปหมดถึงขนาดบิดน้ำเหงื่อได้ทีเดียว ท่านว่าพอจิตมันปลงตกแล้วที่นี้ไม่กลัวอะไรเลย เสือช้างก็ไม่กลัว กลัวตายก็ไม่มี เดินบุกเข้าป่าอย่างไม่หวั่นอันตรายทั้งสิ้น นอนตรงไหนก็ได้ทั้งนั้น ไม่หวั่นอะไร 45 วันไม่ได้กินอะไรเลย อยู่ตั้งคนตายแล้วจริง ๆ ท่านว่าเสียอยู่ห่าง 4-5 เส้น หรือน้ำอยู่ห่าง 5 เส้นท่าน

รู้ได้ว่ามีเสือหรือมีน้ำ ผู้เล่าถามว่ารู้ได้อย่างไร ท่านว่ารู้ได้เพราะจุก และท่านเล่าว่าขณะเดินอยู่กลางป่า สถานที่สำคัญต่าง ๆ ในอินเดียที่ท่านจะไป ท่านมีนิมิตรู้หมด พอไปถึงจริง ๆ ท่านเข้าไปได้สบายเหมือนสถานที่ที่ท่านเคยมาจนนั้น และบางที่ท่านก็เล่าว่า ท่านเคยทนายป็นโตที่ญาติโยมใส่อาหารมาเข้า ๆ ท่านจะทนายถูกหมดว่าขึ้นนั้นมีแกงอะไร สมมุติว่าเงินในกระเป๋ามีเท่าไรท่านก็ทนายได้ มีคนมาให้ฟัง

กินเปลือกกล้วยในอินเดีย

ท่านไปถึงอินเดียก่อนจะถึงยังอยู่ในป่า พบพวกพม่าส่วนทางมาพวกพ่อค้าเกวียน พวกพม่าเห็นพระในป่าองค์เดียวตกใจมากมันนึกว่าเทวดาหรืออะไร พวกพม่าเอาอาหารไปถวายสำหรับหนึ่งท่านฉันเกลี้ยงเลย ไปถึงอินเดียต้องไปขอทานฉัน ท่านว่าไปขอเป็นเพื่อนกับพวกขอทาน ขอทานอินเดียพูดอังกฤษเก่ง ชาวกรุงสูง ๆ ก็มี อาจารย์พูดอินเดียเก่ง อังกฤษก็พูดเก่ง ท่านว่าบางทีหิวจัดไม่มีอะไรทาน เห็นแขกจะเอาเปลือกกล้วยไปเททิ้ง ท่านไปขอรับอาสาเอาไปเทเอง ไปนั่งฉันเปลือกกล้วยสบายไปเลย ท่านว่าบางทีไปขอชนเปลือกมะพร้าวอ่อนไปเททิ้ง เอาจุกอ่อน ๆ ไปฉันแก้หิว ท่านเล่าลำบากมาก

ท่านว่าไปถึงทะเลแดงถูกเขาจับส่งกลับมา ท่านเคยเอาใบพาสปอร์ตมาให้ผู้เล่าดูเป็นภาษาอังกฤษทั้งนั้น

ภาวนาอยู่ที่พุทธคยา

ท่านเล่าว่าขณะจำพรรษาที่พุทธคยา ท่านเตรียมแป้งมันไว้มาก ๆ พอตอนเช้าท่านเอาผ้าบาตรใส่น้ำตึงไฟ ทำแป้งมันฉันเสีย แล้วไปนั่งสงบที่พุทธคยาทุกวัน จนแขกสงสัยว่าพระองค์นี้ทำอะไร ไม่เห็นกินอะไร แท้จริงทำแป้งมันฉันเสียแล้วทุกวัน ท่านเล่าว่าอยู่ที่พุทธคยาพวกพม่าขอมาไหว้พระที่พุทธคยากันมาก คนรวยทั้งนั้น ท่านพูดพม่าได้ เขาก็ถวายเงินบ้าง ได้พออาศัย ท่านอยู่อินเดียหลายปี ท่านว่าที่ปรีณิพพานขององค์พระพุทธเจ้า ใครไปไหว้มีแต่ร้องไห้คิดถึงพระพุทธเจ้ากันทุกคน อาจารย์ท่านไปไหว้ก็ร้องไห้คิดถึงพระพุทธเจ้า เช่นกัน อัจฉริยะ

พม่าถูกลูกสาวให้

ท่านอาจารย์สุตโฆชะภิกษุ ตอนพักในประเทศพม่า มีเศรษฐกิจมาเคารพนับถือมาก มีเศรษฐกิจครอบครัวหนึ่งเห็นอาจารย์งาม และถูกชะตา จึงทำพิธียกลูกสาวให้ โดยจะให้ท่านสึก วิธีของพม่าเขาคือ เขาจัดข้าวของมามากมาย พ่แม่และญาติพากันทำพิธีของให้ลาสิกขา ท่านอาจารย์ท่านว่า ตกใจ และคิดว่าจะทำไฉน จะรับก็ไม่ได้ จะไม่รับก็เขาเป็นถึงระดับเศรษฐกิจ มาทำพิธีแล้ว ถ้าไม่รับก็จะเสียหน้าเขา เลยตกลงว่าต้องรับขันนินมัตเศรษฐกิจพม่า พอรู้ว่าอาจารย์รับขันแล้ว ดีใจมากให้ช่างวัดตัดเสื้อผ้าพันที่

พอพม่ากลับไปกันหมดแล้ว อาจารย์ท่านว่า ท่านนั่งคิดนอนคิดหาทางออกอยู่ 3 คืน คิดอย่างไร เท่าไรก็หาทางออกไม่มี พอคืนที่ 3 สุขบัญญัติ ท่านว่ามีอีกทางเดียวสุดท้าย คือ อธิษฐาน ท่านเลยใช้วิธีอธิษฐานว่าถ้าหมกขุญก็แล้วแต่กรรม แต่ถ้าไม่หมกขุญก็ขอबारมี ศีลธรรมจงช่วย พออธิษฐานแล้วนอนพักหลับไปได้หน่อยบังเอิญมีคนมาเคาะประตูปลุกให้ ตื่น อย่างเร่งรีบ พอเปิดประตูออกมาคนให้เศรษฐกิจบอกว่า เศรษฐีขอให้ท่านรับหลบไปก่อน โดยทางการเขาจะจับพระรูปหนึ่ง กลัวจะมาจับเราผิดไปด้วย และมอบเงินค่ารถเรือให้พร้อม อาจารย์บอกตัวเองว่าโชคดีแล้ว ท่านออกจากที่พักเตรียมตัวไปเลย และไม่กลับไปหาอีกเลย เรื่องอธิษฐานนี้ท่านว่าได้ผลดีมาก ตอนท่านบุกป่าไปอินเดีย ก็อธิษฐานยอมตาย ก็พระคุ้มครองทำให้ได้พบพระมรรคขึ้นสูง ชนิดผ่านชั้นตายก่อนตาย

เรื่องนี้เองผู้เล่าเคยอยู่กับท่านอาจารย์ โดยไปศึกษาธรรมะกับท่านสมัยนั้น สังเกตท่านอาจารย์ป่วยเท่าไรก็ตาม แต่ท่านไม่เคยยอมพักผ่อน พาเด็กพาเณรพาพระ คืออาตมาทำงาน บุกเบิกเขาตะเกียบทุกวัน ท่านว่าทำโดยไม่เห็นแก่ตัว การงานพูดกล่าวความเห็นแก่ตัวได้ขจัด ยาว ท่านว่าเราต้องมีใจสูงกว่าเรื่องกายใจเป็นเรื่องของมันเรามีจิตใจสูงกว่าเรื่องทั้งหมดแล้ว ก็ไม่มีปัญหา

อาจารย์ผจญผีสุราษฎร์

ท่านเล่าว่า ไปพักถ้าที่ภูเขาสุราษฎร์ ซึ่งผู้เล่าเองจำไม่ได้ว่าชื่ออะไร คือขณะท่านพัก นอนในกรวดปรากฏว่า มีเสียงคนเดินพูดคุยกันมาที่ท่าน เข้ามาหาท่าน เมื่อมีแขกมาหาท่าน ก็ลุกขึ้นรับแขกด้วยธรรมะให้ฟัง ปรากฏว่าญาติโยมทุกคนที่มาฟังธรรมะชอบใจธรรมะกันมาก อาจารย์ท่านก็เทศน์ให้ฟังจนเกือบสว่างพวกแขกกลับ พอแขกกลับท่านก็ลืมตาปรากฏว่า

อ้าวเรานั่งคุยทั้งคืน ต่อมาพวกนี้มาเสมอ ๆ ทุกคืน มาคืนหนึ่งพวกผู้ชายมาบ้าง โดยบอกว่า ผู้หญิงเขาชมชอบว่าท่านเทศน์ดีมาขอฟัง ท่านก็ลุกเทศน์ให้ฟังอีกตามเคย พอเขาลากลับจน สว่าง ท่านก็นั่งหลับลืมตาทั้งคืน พวกนี้ทั้งเทศน์ทั้งคืน

ผีผู้ชายทดลอง

มาคืนหนึ่งมีเสียงเสียงคำรามสนั่นหวั่นไหวในป่า ท่านว่าเสียงเสียงนี้มีอำนาจมาก เป็น ถึงขนาดอาจารย์ยังชี้แตก ท่านเล่าว่าห้องมันมันป่วน เกิดปวดท้องถ่ายทันที ไม่มีที่ถ่าย จะลง มากก็กลัวมัน ท่านเลยอาศัยบาตรทำเป็นกระโถนถ่าย ท่านอาจารย์ว่าห้องมันป่วนขึ้นออกหมด ได้หมดพุงเลย เสียงของเสียงมีอำนาจมาก พอรุ่งเช้าท่านลงมาดูข้างล่างหน้าถ้ำ ไม่เห็นมีรอย เสียงมากินสัตว์อะไรเลย ท่านเลยคิดว่าพวกนี้มันร้ายมาก ท่านเดินไปดูตามในถ้ำปรากฏว่ามี หม้อใส่กระดูกตั้งอยู่มาก ต่อมาคงยังมีพวกผู้ชายมาฟังธรรมะกลางคืนอีก ท่านก็แสดงให้ฟัง ตามเคย แสดงว่าดวงวิญญาณมีจริง

เทศน์มาใช้คาถาที่แม่สอด

ครั้งหนึ่งอาจารย์เล่าว่า ท่านทำกระต๊อบพักอยู่ที่แม่สอด จ.ตาก กลางคืนมีเทวดา มาบอกทางฝันว่าจะมีโจรมาปล้น เทวดาว่าไม่ต้องกลัวจะให้คาถาหาจิ้งจกกันโจร อาจารย์ บอกว่าเราเป็นพระนักปฏิบัติ ไม่ใช่คาถา เทวดาบอกว่า ไม่ใช่ก็ไม่ใช่ไรแต่ให้จดไว้ที่ข้างฝา ก็ใช้ได้ อาจารย์รับไว้ ซึ่งคืนต่อมาพวกโจรมาปล้นจริง ๆ ท่านอาจารย์แอบหย่อนตัวลงใต้ถุนไป หลบอยู่ที่โคนต้นกล้วย แลออกจรรยพวกโจรขึ้นจิ้งจกหมดทุกคน ไม่ไหวติง อาจารย์ท่านเล่า ว่า ท่านรอดูมันจนรวมสาง ท่านเลยนึกในใจว่าไอ้พวกนี้เมื่อไรมันจะไปกันสักที พอท่านนึกให้ มันไปพวกโจรคล้ายรู้สติเดินกันมาทราบกันไปหมด คำนั่นก็ไม่มาก คือ (ยาระวะระติ) 5 คำเท่านั้น และเทวดายังให้คาถาเป็นยิ่งไม่ออกอีกสองตัว (วิริติ) แปลว่าดเว้น และอาจารย์มี คาถาดี ๆ อีก 2-3 บทว่า

1. นะระกะพะ นะระกะพัง นะระกะอัง วิหังสะเร กันอันตราย เมตตามหานิยม
2. อุตถายะ หิธายะ สุขายะ เมตตาและกันอันตรายของดีอาจารย์ให้ไว้ 4 บท

สอนธรรมะที่วัดอรัญญิก พินธุโลก

สมัยนั้นวัดนี้มีแม่ชีพวกเคารพนับถือมากพร้อมเจ้าอาวาส สมัยมาเขาตะเกียบแล้วพวกนี้ทราบข่าวยังพากันติดตามมาพักฝึกธรรมะกับท่านอาจารย์อีก มาอยู่นานโข ธรรมะของท่านอาจารย์ ใช้ทางวิปัสสนาปัญญา โดยใช้คิดจนเห็นชัด ว่าเป็นเรื่องของมัน เป็นเรื่องของธรรมชาติมัน ไม่มีของเรา เช่นเน้นให้เข้าใจสภาพที่มีการรู้เอง ว่างเอง สงบเอง เฉยเอง จำเอง สุขทุกข์เอง เรื่องของมัน เป็นการสอนให้ฝึกละตัวสักกายะทิฏฐิ คือความเห็นว่าเป็นตัวตน

โดยแต่ก่อนอะไร ๆ ก็เห็นเป็นตัวเราของเราทั้งหมด ท่านจะเน้นหนักไปทางฝึกให้หลุดถอนสมมุติบัญญัติก่อน ท่านจะให้หัดเขียนคำสมมุติบัญญัติก่อน ในกระดาดหรือในกระดานดำก็ได้ เช่นคำสมมุติว่า เราเดิน เรานั่ง เรานอน เรากิน เราไป เรามา ที่นี้ท่านจะเน้นให้ลบคำว่าเราออกเสียงหมดจะเหลือแต่เดิน นั่ง นอน กิน ไป มา โดยไม่มีเรา เพื่อจะให้เราทราบฐานที่เป็นเองตามกฎของมัน เดินเอง นั่งเอง นอนเอง ฯลฯ เรื่องของมัน ซึ่งเป็นลักษณะของการละซึ่งทิฏฐิ ความเห็นว่าเป็นตัวเรา

ต่อไปท่านสอนให้หัดถอนสมมุติทางความรู้สึกนึกคิด เช่น ตาเห็นรูป ถามตัวเองว่าใครเห็น ถ้าว่าเราเห็นกับบอกว่าซึ่งเป็นกฎอนัตตาไม่ใช่ตัวตนแล้วจะมีใครเห็น โดยที่เห็น ที่ฟัง ที่นั่ง ทั้งหมดนี้ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเห็นเอง นั่งเอง ได้ยินได้ฟังเองทั้งหมดโดยไม่มีเรา เป็นเรื่องของมันทั้งหมด ถ้ามีความเข้าใจเรื่องเดียวอย่างอื่นเหมือนกันหมด

โดยอย่าไปสมมุติมันขึ้นมา เช่นเราเกิด เราแก่ เราเจ็บ เราตาย ถ้าเอาคำสมมุติออกเสียง และอย่าปรุงอย่าคิด อยู่เฉย ๆ จะเกิดปัญญาเห็นชัดว่าไม่มีเราเกิดแก่เจ็บตายใด ที่เกิดแก่เจ็บตาย ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องของมันทั้งสิ้น เลยมีความเข้าใจเรื่องความไม่เกิด ไม่แก่ไม่เจ็บไม่ตายที่เกิดแก่เจ็บตายเป็นเรื่องของมันทั้งสิ้น ต้องศึกษาตั้งแต่ท้องหลัก เรื่อง รู้เอง ว่างเอง เฉยเอง เกิดแก่เจ็บตายเอง สุขทุกข์เอง เรื่องของมัน และเรียนเรื่องเรานั่งเรานอน เรียนลบคำว่าเราออกเสียง จนมีแต่นั่งเอง นอนเอง เรื่องของมัน ไม่มีเรานั่งไม่มีเรานอน มีแต่เรื่องของมันนั่งเองนอนเองเรื่องของมัน เป็นวิธีการละสักกายะทิฏฐิ ความเห็นว่าเป็นเรานั่งเรานอนจะหมดไป ซึ่งถ้าไม่หัดศึกษา ท่องบ้างจะไม่เข้าใจและทำยาก เช่นทำงาน ถ้าคิดว่าเราทำงานก็จะมีเราทำงาน ถ้าคิดว่าเรื่องของมันทำเอง ใจมันทำเอง สติปัญญาเป็นเรื่องของมันเอง แม้ทุกอย่างในกายใจก็ให้ถือว่าเรื่องของมันทั้งหมด คำว่าเรื่องของเราก็จะไม่มี เป็นการละสักกายะทิฏฐิ ความเห็นว่าเป็นตัวตนดังกล่าว

ทำงานโดยไม่เห็นแก่ตัว

ท่านอาจารย์แม้จะป่วยเสมอ ๆ แต่ไปทำงานทุกวันโดยนั่งคุกงอน นั่งงาน กลางคืนก็คิดธรรมะ ท่านว่าคิดจนปลงตกว่าเรื่องมันคืนใดไม่ได้นอนทั้งคืน อาจารย์จะบอกว่าไม่ได้นอนส่วนผู้เล่ามาเรียนธรรมะกับท่านชัดซึ้งข้อใด ไม่เข้าใจจุดใดก็ถามพูดคุยกันตอนขณะทำงาน บางขณะกลางคืนก็คุยธรรมะให้ฟัง ทำให้ใจสูงกว่าเรื่องเป็นจุดสำคัญแบบอดข้าว 45 วัน ตอนเดินผ่านป่าจากพม่าไปอินเดีย ต้องใจสูงกว่าเรื่องผ่านขั้นตาย จิตจึงจะหลุดพ้นแม้พระพุทธรูปเจ้าของเราก็ยังต้องมีใจสูงกว่าเรื่อง วันตรัสรู้ที่นังโคนโพธิ์อธิฐานจิตถ้าไม่ได้ตรัสรู้ขอนั่งไม่ลุกเลยเป็นลักษณะมีใจสูงกว่าเรื่อง เพราะฉะนั้นอาจารย์จึงทำงานคุกงอนนั่งอยู่ที่ทำงานทุกวัน โดยถือว่าการทำงานคือการปฏิบัติธรรม ทำงานโดยไม่เห็นแก่ตัว การทำงานขูดเกลารวมเห็นแก่ตัวได้ดีมาก ทำให้ใจสูงกว่าเรื่องไม่กลัวตาย ทำโดยไม่มีตัวทำ มีแต่เรื่องของมันทำ

ธรรมชาติเป็นเอง เรื่องของมัน

ท่านอาจารย์สอนว่าขั้นนี้เป็นเองขณะนี้อย่างไร ยอมให้แล้วแต่มันจะเป็นไป รู้ว่าจะให้เป็นไปตามใจเราอย่างไรไม่มี รู้ไม่ยึดไม่หมายเรื่องของมัน อย่าไปหมายเป็นเรื่องของเรา

เรื่องของมัน

อาจารย์แนะว่าเมื่อปลงปล้ำขยวงว่าเรื่องของมันได้ เรื่องของเราก็จะไม่มี ละความเห็น ■ ความรู้สึกว่าเรื่องของเราเสีย จะอะไรก็ตามให้ถือว่าเรื่องของมันทั้งหมดก็ไม่มีปัญหา

รู้ขั้นเป็นทอง

อย่างว่าท่านอาจารย์แนะให้เขียนคำว่า เราเกิด เราแก่ เราเจ็บ เราตาย เราทำงาน เราชอบ เราชัง เรานั่ง เรานอน เราเห็น เราสุข เราทุกข์ ฯลฯ แล้วท่านแนะว่าลองลบ คำว่าเราออกไปเสีย เช่นกายเรา ลบตัวคำว่าเราออกก็ไม่มีตัวเรา มีแต่กายสักแต่ว่ากายเป็นเรื่องของมันเอง คือถอนสมมุติว่าเราออกไป ก็มีแต่เรื่องของมัน นั่งเอง นอนเอง ทำงานเอง สติปัญญาเรื่องของมัน

มันเอง สุขทุกข์เอง แก่เจ็บตายเอง เรื่องของมัน แม้ทุกข์ก็ทุกข์เองเรื่องของมันเลยพ้นทุกข์ เรียกว่ากลับหน้ามือหลังมือนี้เอง ทุกข์อยู่ตรงไหน การพ้นทุกข์ก็อยู่ที่ตรงนั้น ท่านแนะนำการพ้นทุกข์ก็คิดว่าทุกข์เป็นเรื่องของมัน จะมีใครทุกข์ เราไม่มีทุกข์ เพราะเมื่อเราไม่มีแล้ว ทุกข์จะมีอย่างไร มีก็เป็นเรื่องของมัน นี่เป็นแนวทางลักษณะการพ้นทุกข์ง่าย ๆ ไม่ต้องไปหาการพ้นทุกข์ให้ยาก สมมุติว่าเรามีการเป็นทุกข์ ถ้าถอนสมมุติว่าเราออกไปแล้ว ทุกข์ก็ไม่มี ตรงนี้แหละอาจารย์ว่าจุดพ้นทุกข์นี้เอง อาจารย์จึงไม่กลัวตายบุกเข้าป่าไปอินเดียอดข้าว 45 วัน ไม่มีปัญหาเรื่องของมัน สุขทุกข์ แม้จะตายก็เรื่องของมัน ช่วงมัน

จึงมีคำว่า รู้เอง ว่างเอง สงบเอง เฉยเอง จำเอง สุขทุกข์เอง แก่เจ็บตายเอง เรื่องของมัน ขอมให้แล้วแต่มันจะเป็นไป รู้ว่าจะให้เป็นไปตามใจอย่างไรไม่มี รู้หมดตัวเกิด รู้หมดตัวตาย รู้หมดตัวทุกข์ เห็นการเกิดมีลักษณะอย่างนี้ ๆ เห็นการไม่เกิดมีลักษณะอย่างนี้ เห็นการมีเราตายมีลักษณะอย่างนี้ เห็นการที่จะไม่มีเราแก่เจ็บตาย มีลักษณะอาการอย่างนี้ ทำใจ ทำสติ ปัญญาแบบอย่างนี้ ใจจึงจะสูงกว่าเรื่องนี้ได้เรื่องของมัน

ธรรมะแตกที่เพชรบุรี

ผู้เล่าขอเล่าประวัติของท่านอาจารย์สุด โสภณบัณฑิต ต่อท่านเล่าว่าตอนที่ท่านมาพักจำพรรษาที่วัดเกาะแก้ว ไม่ห่างวัดศาลาหมูสี อ.บ้านลาด อยู่ในสวนมะนาว ระหว่างป่าเบญจกับวัดศาลาหมูสี เป็นที่สงบดี มีหมอจันทร์ ผู้ใหญ่ทอง พ่อท่านเสี่ยม หลวงตาเจ็ก มากมาย คนแถวนั้นสนใจธรรมะ อาจารย์ท่านว่าธรรมมันแตกความรู้มันเกิดพุทธธรรมมันติดติดใจ ผู้คนหลังใหญ่หันมาฟังธรรมะมากมาย ท่านว่าหนาน้ำ น้ำท่วม คนยังลุนน้ำมากัน อาจารย์ท่านว่าท่านคุยธรรมะอยู่กับญาติโยมที่ศาลา แต่จิตไปสงบอยู่อดไม้

ถ้าท่านเสี่ยม เขาตะเกียบ

ที่หัวเขาตะเกียบมีถ้ำอยู่แห่งหนึ่ง เป็นสถานที่สงบวิเวกดีมาก ห่างผู้คนที่นักตากอากาศไปไม่ถึง ท่านเสี่ยม ลูกผู้ใหญ่ทอง เพชรบุรี บ้านเกาะแก้วนั่นเอง อาจารย์ร้องปู่ของ ๆ สนใจธรรมะ ท่านเสี่ยม เรียนสูงจบ ม.8 แต่ฟังธรรมะของท่านอาจารย์เลยไม่ทำงานบวชจนตายที่ถ้ำเขาตะเกียบ เห็นถ้ำถ้าท่านเสี่ยมมีถ้ำเล็ก ๆ หลีกเร้นอีกแห่งหนึ่งซึ่งไม่มีใครรู้จักกว้างลึก 3 เมตร

วงกลมอากาศดีถ้ามีเตียงไปตั้งนอนภาวนาสบาย หินเศษ ๆ ที่ตกมาหน้าถ้ำท่านเสี่ยมแปลกมาก มีประกายแวบ ๆ เหมือนเพชรพลอยมีมากมาย

ฉลอง 25 ศตวรรษ 2500 มังงาน 3 วัน 3 คืน บนยอดเขาตะเกียบ

มีฝรั่งออสเตเรียมาพัก

ประมาณ พ.ศ.2499 หรือ 2500 มีหญิงชาวออสเตเรียนุ่งชุดขาวมาขอพักการเดินเที่ยวรอบโลก พักอยู่นานโขเป็นเดือน อาจารย์ต้องเลี้ยงขนมปังทุกวัน พวกเราเลยพลอยเป็นฝรั่งฉันทนขนมปังตอนเช้าทุกวันไปด้วย ฝรั่งท่านคนเดียว เราฉันทน 3 ก่อนจึงอิม ฝรั่งชอบธรรมะ เราเลยพลอยเรียนภาษาฝรั่งไปด้วย แต่ฟังดูเขาพูดเหนื่อยฟังยาก

รุ่นบุกเบิกเขาตะเกียบ

รุ่นแรกมีอาจารย์องค์เดียว ต่อมามีผู้เล่ามาแต่เพชรบุรีวัดศาลาหมูสี อ.บ้านลาด อีก 1 รูป มาเรียนธรรมะกับท่าน มาเรียน น.ธ. โท น.ธ. เอก ได้ที่เขาคะเกียบ 2499 สอบ น.ธ.เอกได้ที่วัดหัวหินสมัยหลวงพ่อดำไม่เป็นเจ้าอาวาส หลวงลุงอิม เป็นรองมหาเสริม เป็นเลขาอำเภอ

อาจารย์กับผู้เล่าอยู่กัน 2 คน ทำงานด้วยศึกษาธรรมะไปด้วยเรียนไปด้วย หนามรุ่มต้องปิดกันที่ปักให้มืดชิดกันมรุ่ม บิณฑบาตรหิ้วปิ่นโตไปทุกวัน อาหารพอเป็นไปได้ ชายทะเลไม่ไกล ต่อมามีเณรอาจ ๓๓ เด็กชายอาจมาแต่เขาทะโมนมาบวชเณรที่หัวหินเอามาอยู่ด้วย เณรอาจเรียนเทียบเท่า ม.8 เช่นกัน อาจารย์สอนอังกฤษให้เณรอาจพูดภาษาอังกฤษได้ดีพอใช้ ไปรับน้องชายเณรอาจชื่อสมรวยมาบวชอีกคนอยู่ด้วย ต่อมา มี เณรวัณ เณรสันต์ พี่น้องมาอยู่อีกช่วยกันพัฒนาเขาตะเกียบ พวกเณรนี้มาทำงานแข็งแรงมาก ช่วยบุกเบิกทำถนนขึ้นเขาตะเกียบจนใช้งานได้ จึงเป็นงานหนักมาก เป็นงานมหากุศลที่ต้องใช้ความมานะบากบั่นมาก และทำกันมานานมาก อาจารย์อภัยใคร่ทำได้เท่าไรแจกเงินให้รางวัล เด็กเลยมีกำลังใจทำ

พวกญาติโยมทางกรุงเทพฯ มีเก่าแก่ชวยโป๊ ตลาดพลู น้องชายเจ็กเหลียง ทำยางเพชรบุรี มาพาลูกน้องจากกรุงเทพฯ มาช่วยงาน ทางเพชรบุรีก็มีหมอจันทร์ ปู่ทอง มีมากจำชื่อ

ไม่ได้มาช่วยอาจารย์ เวลาถึงงานพวกทั้ง 2 คนนะนี่เองมาช่วยทำงาน มาช่วยทำครัวหาข้าวของ มาทำเอง แถวเขาตะเกียบก็มีมาก จำไม่ค่อยได้ มีโยมเล็ก โยมเขียน พื้จี่ คุณประยูร ตาโปรด ตาจำ โยมสมวิง แม่รำไพ แม่ชีอะไรลิ้มแล้วอยู่ไฟให้เขาไกรลาศทางบ้านหัวดอนก็มีมาก โยม ส่วนสงฆ์ข้ามน้ำทั้งปี

ผู้เล่าจากท่านอาจารย์มาตั้งแต่ 2500 เทียวอยู่ป่าเขา เชียงใหม่ เชียงราย ภาคเหนือ ได้เทียวทั่ว นอนตามป่าช้ามากมาย ขณะนี้ปักหลักพัฒนาที่นครพนม วัดพุทธบาทสี่รอย ต.หนองญาติ อ.เมือง ไม่มีโอกาสมาช่วยพัฒนาเขาตะเกียบที่เคยรักสุดใจอีก ปี พ.ศ.2515 ใครไม่รู้ฝาก จ.ม. บอกว่าจะเผาศพอาจารย์ อาตมาก็ถือโอกาสมางานศพท่าน มีเจ้าคุณวัดใหม่ ประเสริฐ อ.บ้านลาด มาเป็นประธาน มีท่านฉลองลูกศิษย์เก่าอยู่ที่ ท่ายาง เพชรบุรี เป็นคนจัดงาน ทราบข่าวว่าได้เป็นเจ้าคณะอำเภอท่าทางแล้ว ไม่รู้อยู่วัดใด

สรุปประวัติอาจารย์สุด โยมกบบัณฑิต

ท่านอาจารย์ตายลงสั้ อายุจะ 90 ปีกว่า ไม่ทราบใบสุทธิ ท่านฉลองเก็บไว้ที่ไหนหรือหาย ครั้งหนึ่งอาจารย์ป่วยหนัก ท่านร้องลั่น โยมถามว่าอาจารย์ เป็นถึงอาจารย์สอนธรรมะ ป่วยให้ทำไม่ร้องลั่น ท่านแก้ว่าเรื่องของมัน ๆ สบายร้อง ยอดี เหมือนพระองค์หนึ่งพักป่วย ในถ้ำเมืองกาญจนบุรี ป่วยมากโยมเอายามาให้ฉัน ท่านรีบปฏิเสธบอกโยมผู้มาอุปถัมภ์ว่า ริน ยามาจะฉัน ท่านฉันหมดขามเลย พอฉันเอายามาให้กลับไปแล้ว ท่านบอกกับคนช่วยดูแลว่า ทิดเอายาไปเททิ้งเสีย เป็นได้มันก็หายได้ ไม่ฉันอีกแปลกอยู่ ท่านถ้ายนอนคลุมโปงดมกลิ่นเฉ้ ครั้นโยมอุปถัมภ์มาเช็ดให้ ท่านว่าเรื่งของมันเป็นพื้ติดข้างมัน จิตว่างจริง ๆ อาจารย์ท่านคิดว่า มันอยากร้องก็ให้มันร้องเรื่องของมัน ป้ค่อยไปตามธรรมชาติของมัน

ความตั้งใจของอาจารย์สุด

ท่านตั้งใจว่าท่านเป็นพระต่างประเทศ มาพึ่งบารมีโพธิสมภารบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับทั้งพระบรมราชินีนาถ ช่วยรักษาโรคพยาธิให้อยู่เป็นสุข จึงอยากจะหา

ทางตอบแทนพระมหากษัตริย์คุณไว้ และสร้างพระเขี้ยวแก้วประดิษฐานไว้บนยอดเขาตะเกียบ โดยทำเสาไว้ยังข้างอยู่ ก็มามรณภาพเสียก่อน

อาจารย์ท่านไม่แก่ เห็นก็ปี ๆ ก็เท่าเท่า ท่านว่าท่านฉันยาอายุวัฒนะ กินาแปลกผู้พูด เหล่านี้ก็เคยลองทำฉันมา 9 เดือน ไม่รู้ยังงี้ ตามความเห็นคิดว่าอาจารย์สุด โยมกบบัณฑิต ตั้ง เป็นพระผู้มีใจสูงมากแน่นอน ขนาดบุกป่าไปอินเดีย ไม่ฉันอันใดเลย 45 วัน เสียข้าง บ่อน้ำ อยู่ห่าง 4-5 เส้น ท่านว่ารู้ได้ด้วยจมูกแปลกมาก

พอท่านอาจารย์ตายพระ เณรที่อยู่กับท่านไม่รู้จะไปกันทางใด ทราบข่าวแต่ตอนเผาศพ ไปงานศพก็ไม่พบเด็กเณรที่อยู่กับอาจารย์แต่บวชพระกันหมดแล้ว ไม่เห็นหน้าใครเลย เสรีจ แล้วก็กลับนครพนม ยังฝันถึงอาจารย์เสมอ ๆ แม้ตัวตายแต่ยังฝากผีไม่ลายมือไว้ให้เป็นที่ระลึก แก่โลก

มายุคนี้มีท่านพระครู มาพัฒนาต่อเป็นที่น่ายินดีมาก ต้องได้ผู้มีความรู้สูงมีบารมีมาก ๆ อย่างนี้มาช่วยจึงจะโปรด เขาตะเกียบใหญ่โตมาก ต้องพระมือถึงจริง ๆ จึงจะได้เมื่อ 8 มิถุนายน 35 ไปประจวบซากกลับมาแวะเยี่ยมเขาตะเกียบ 1 คืน เห็นการก่อสร้างก้าวหน้าที่สุด รู้สึกดีใจมากที่มีพระผู้มีความสามารถมาพัฒนาต่อ จะได้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของชาติ และต่างประเทศ ขอช่วยฝากพุทธบาทสี่รอยยกย่องเชิดชูให้เป็นมิ่งมงคลสืบไปด้วย

ผู้เล่า พระครูไพโรจน์วรการ (หลวงพี่สาย)

วัดดอนโฆง ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม

ประวัติการจัดสร้างสมเด็จพระหลวงพ่อดองที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประดิษฐาน ณ วัดเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัดเขาตะเกียบ สภาพบริเวณวัดเป็นภูเขาติดทะเลใกล้เคียงกับชายหาดหัวหิน มีทัศนียภาพสวยงามมีสภาพก่อตั้งเป็นวัดเมื่อปีพุทธศักราช 2475 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ ได้เคยทรงเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมวัด เมื่อปี 2477 ปัจจุบันวัดเขาตะเกียบ ได้บูรณปฏิสังขรณ์พัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองเป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ และประชาชนพุทธศาสนิกชนได้ร่วมศาสนพิธีกรรมตามประเพณีต่าง ๆ มากขึ้น

วัดเขาตะเกียบ ได้จัดสร้างสมเด็จพระหลวงพ่อดองใหญ่หน้าทะเลซึ่งใหญ่ที่สุดในโลก หล่อด้วยเนื้อสำริด ประดิษฐานบนยอดเขาด้านทิศเหนือของวัด ขนาดหน้าตักกว้าง 9 เมตร 50 เซนติเมตร องค์พระรวมฐานบัวสูง 17 เมตร เมื่อรวมฐานพระด้วยจะสูง 23 เมตร 50 เซนติเมตร งบประมาณการก่อสร้างองค์พระรวมฐานองค์พระประมาณ 17.5 ล้านบาท การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณองค์พระใช้งบประมาณ 15 ล้านบาท รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้นประมาณ 32.5 ล้านบาท โดยประมาณ กำหนดการจัดสร้างและแล้วเสร็จประมาณปลายปี 2545

องค์สมเด็จพระหลวงพ่อดองที่ใหญ่ที่สุดในโลกนี้ เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเป็นแหล่งรวมจุดศูนย์กลางในผู้ศรัทธาในองค์หลวงพ่อดอง จึงใคร่ขอเจริญพรมายังพุทธศาสนิกชนเพื่อร่วมบริจาคสมทบทุนสร้างในสร้างนี้

สำหรับผู้บริจาคเงินเพื่อซื้อทองเหลือง 100 กิโลกรัม เป็นเงิน 5,000 บาท จะได้รับการจารึกชื่อบนฐานหินอ่อน และจะได้รับพระบูชาขนาด 5 นิ้ว 1 องค์ ซึ่งจำลองจากองค์จริง หรือบริจาคร่วมสร้างได้ตามกำลังศรัทธา ที่คณะกรรมการจัดสร้าง

ขณะนี้การก่อสร้างภาพรวมเสร็จลุล่วงไปกว่า 50% โดยแยกเป็น 2 ประเด็น

1. การก่อสร้างฐาน สำหรับเป็นที่ประดิษฐานองค์สมเด็จพระหลวงพ่อดอง ขณะนี้ก่อสร้างเสร็จไปเกือบ 90% ซึ่งฐานล่าง 2 ชั้น สูงชั้นละ 3 เมตร รวมเนื้อที่ 452 ตารางเมตร จะจัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์สมเด็จพระหลวงพ่อดอง แสดงประวัติ เรื่องราวอิทธิปาฏิหาริย์ของสมเด็จพระหลวงพ่อดอง อันเกิดตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเป็นภาพประวัติ หุ่นขี้ผึ้ง หุ่นโมเดล เปิดให้พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไปที่ศรัทธาในองค์ท่าน ได้เข้าชมศึกษา ในส่วนพิพิธภัณฑ์สมเด็จพระหลวงพ่อดองนี้ จะเสร็จประมาณกลางปี 2546

2. การก่อสร้างองค์สมเด็จพระหลวงพ่อบุญ การก่อสร้างมีขนาดหน้าตักกว้าง 9 เมตร 50 เซนติเมตร องค์พระรวมฐานบัวสูง 17 เมตร แต่เมื่อรวมฐานพระ จะมีความสูง 23.5 เมตร ซึ่งขณะนี้ในส่วนการก่อสร้างองค์พระได้ดำเนินการจัดพิธีเททอง ในส่วนต่าง ๆ ขององค์หลวงพ่อบุญไปแล้ว 15 ครั้ง ดังนี้

พิธีวางศิลาฤกษ์และเททองชนวนมรดกสาร วันอาทิตย์ที่ 10 กุมภาพันธ์ 2545

เวลา 09.30 น. ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 1 พิธีเททองส่วนพระเศียร วันอาทิตย์ที่ 14 เมษายน 2545

เวลา 09.39 น. ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 2 พิธีเททองส่วนอุ้ง (ไหล่) ขวา วันอาทิตย์ที่ 9 เมษายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จ.นครศรีธรรมราช

ครั้งที่ 3 พิธีเททองส่วนพระอุระ (อก) ขวา วันเสาร์ที่ 29 มิถุนายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดอินทรวินัย บางขุนพรหม กรุงเทพฯ

ครั้งที่ 4 พิธีเททองส่วนพระอุระ (อก) ขวา วันอาทิตย์ที่ 14 กรกฎาคม 2545

เวลา 15.59 น. ณ ลานหน้าองค์พระปฐมเจดีย์ จ.นครปฐม

ครั้งที่ 5 พิธีเททองส่วนพระอังสะ (ไหล่) ซ้าย วันอาทิตย์ที่ 11 สิงหาคม 2545

เวลา 15.59 น. ณ วันช่างศิลป์ อ.เมือง จ.ชลบุรี

ครั้งที่ 6 พิธีเททองส่วนลำตัวด้านซ้าย วันอาทิตย์ที่ 1 กันยายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร จ.พระนครศรีอยุธยา

ครั้งที่ 7 พิธีเททองส่วนลำตัวด้านขวา วันอาทิตย์ที่ 15 กันยายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วันจุฬามณี จ.สมุทรสงคราม

ครั้งที่ 8 พิธีเททองส่วนหน้าตักด้านซ้าย วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดเขาบันไดอิฐ อ.เมือง จ.เพชรบุรี

ครั้งที่ 9 พิธีเททองส่วนหน้าตักด้านขวา วันอาทิตย์ที่ 6 ตุลาคม 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดคลองแปด จ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

ครั้งที่ 10 พิธีเททองส่วนหน้าตัก (กลาง) วันอาทิตย์ที่ 13 ตุลาคม 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา

ครั้งที่ 11 พิธีเททองส่วนลำตัวด้านหลัง วันพุธที่ 23 ตุลาคม 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 12 พิธีเททองฐานบัวด้านขวา วันอาทิตย์ที่ 3 พฤศจิกายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดไผ่โรงวัว อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

ครั้งที่ 13 พิธีเททองฐานบัวด้านซ้าย วันอาทิตย์ที่ 10 พฤศจิกายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม

ครั้งที่ 14 พิธีเททองส่วนพระกร วันอาทิตย์ที่ 17 พฤศจิกายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ มหาวันารอุทยานสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

ครั้งที่ 15 พิธีเททองฐานบัวตรงกลาง วันอาทิตย์ที่ 24 พฤศจิกายน 2545

เวลา 15.59 น. ณ วัดสุคันธาราม (ตรงข้าม สน.ดุสิต) ถ.สุคันธาราม เขตดุสิต กรุงเทพฯ

การก่อสร้างสมเด็จพระหลวงพ่อบุญ ยังมีความต้องการทองเหลือง และปัจจัยในการก่อสร้างอีกจำนวนมาก จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ร่วมมือจากพุทธศาสนิกชนที่ศรัทธาในองค์สมเด็จพระหลวงพ่อบุญ ได้ร่วมมือส่วนในการจัดสร้างองค์สมเด็จพระหลวงพ่อบุญ ในครั้งนี้

ตำนานสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ (สมเด็จพระหลวงพ่อดล)

ดูเหมือนเรื่องราวของหลวงพ่อดล ที่ได้รับการเล่าขานถึงเรื่องราวอิทธิปาฏิหาริย์ กลายเป็นตำนานที่แนบแน่นอยู่ในวิถีของชุมชนละแวกพัทลุง สงขลา ปัตตานี และบริเวณใกล้เคียง กระทั่งแพร่สะพัดไปทั่วทุกภูมิภาค ในปัจจุบันนี้ไม่ได้เป็นเรื่องราวอันเลื่อนลอยไร้ซึ่งหลักฐานเสียทีเดียว

กล่าวสำหรับเรื่องราวเกี่ยวกับการเหยียนน้ำทะเลจืดของหลวงพ่อดลนั้น ยังมีกล่าวถึงอีกครั้ง เมื่อตอนที่ท่านจำพรรษาที่วัดพะโคะว่า ครั้งหนึ่งขณะที่ท่านเดินอยู่ชายทะเล พวกโจรสลัดเห็นเข้าจึงใคร่อยากลองดี ได้จับหลวงพ่อดลใส่เรือชั่วคราวก็เกิดเหตุอัศจรรย์ขึ้น ทั้ง ๆ ขณะนั้นคลื่นลมก็สงบ แต่เรือกลับแล่นไปไม่ได้ ออกแล่นไปกวนเวียนอยู่บริเวณที่เดิมกระทั่งที่สุดน้ำจืดบนเรือก็หมดลง หลวงพ่อดลก็ลงสารจึงแห่ทำชายลงในน้ำ แล้ววกน้ำขึ้นล้างหน้าและดื่มกิน พวกโจรเห็นเข้าจึงลองดูบ้างเห็นเป็นน้ำจืดจึงช่วยกันดักเอาไว้แล้วจึงกราบขอขมาโทษนำหลวงพ่อดลไปส่งขึ้นฝั่ง ฯลฯ (สมัยอยุธยา) หากต่อมาไม่นานนักสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ ได้ทูลลาสมเด็จพระสังฆราชธิบดีเพื่อรุกขมูลรดงค์กลับยังภาคใต้ ซึ่งทรงพระอนุญาต และไปถวายพระพรลา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงซาบซึ้งมากไม่กล้าขัดทานเพียงแต่ตรัสว่า สมเด็จพระอัยยะทั้งโยม แล้วเสด็จมาส่งสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ จนสิ้นเขตพระนครศรีอยุธยา

สมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ จึงรุดงค์ออกจากอยุธยาจาริกรุกขมูลกลับยังสหิงพระ และบูรณปฏิสังขรณ์วัดพะโคะจนเจริญ และเป็นศูนย์กลางของวัดในเขตเมืองพัทลุงฝ่ายตะวันออก ก่อนจะหายไประหว่างวัดพะโคะในคืนหนึ่ง

ตำนานหลวงพ่อดลเล่าขานกันว่า การโละหายไปของสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ หรือหลวงพ่อดลนั้นได้มีตามเนรมิตผู้เคร่งครัดในธรรมรูปหนึ่งได้ออกสืบหาพระโพธิสัตว์ พระอินทร์จึงได้เนรมิตเป็นคนแก่นำดอกมณฑาถวายแก่สามเณร พร้อมบอกว่าภิกษุใดที่รับดอกไม้นี้ภิกษุนั้นคือ พระโพธิสัตว์

ครั้งเมื่อสามเณรจาริกมาจนถึงวัดพะโคะ สมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ ได้ถามแล้วจึงรับดอกไม้นั้นไว้ นำสามเณรเข้าไปในกุฏิเข้ามาแล้วโละหายไปพร้อมกับสามเณรในคืนนั้น

ซึ่งมีเรื่องราวเล่าขานของชาวบ้านสืบต่อกันมา เมื่อสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ โละไป มีผู้เห็นดวงไฟ 2 ดวง ใหญ่ดวงหนึ่ง เล็กดวงหนึ่ง ลอยวนรอบวัดพะโคะ แล้วล่องลอยไปในทางทิศใต้

เท่าที่รู้แล้วเรื่องราวของสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ ก็ปรากฏทางโทรนรีประเทศมาเลเซีย ซึ่งรู้จักกับท่านในนามของท่านลังการ หรือไม่กี่ท่านเหยียนน้ำทะเลจืด ไม่มีใครรู้จักกับท่านในนามของสมเด็จพระโคะ

ก่อนมาถึงวัดช้างให้และเป็นตำนานอันปรากฏอยู่ทุกวันนี้

การบริจาควัสดุสมทบก่อสร้าง สมเด็จพระหลวงพ่อดลองค์ใหญ่ที่สุดในโลก

1. ชื่อทองเหลือง 100 กิโลกรัม เป็นเงิน 5,000 บาท จะได้รับการจารึกชื่อบนฐานหินอ่อนรอบฐานพระ และจะได้รับพระบูชาขนาด 5 นิ้ว 1 องค์
2. บริจาคเสาใต้ฐานพระมีจำนวน 51 ต้น ๆ ละ 50,000 บาท (จะได้รับการจารึกชื่อ)
3. เหล็กเส้นก่อสร้าง ต้นละ 12,000 บาท (จะได้รับการจารึกชื่อ)
4. หินอ่อนสลักชื่อ แผ่นละ 5,600 บาท (จะได้รับการจารึกชื่อ)
5. ปูนซีเมนต์ ต้นละ 1,800 บาท
6. หินก่อสร้าง 1 ชั้นรถ ๆ ละ 2,500 บาท

นอกจากนี้ยังสามารถบริจาคชื่อทองเหลืองหนัก 7 กิโลกรัม 1,000 บาท ทองเหลืองแท่ง 200 บาท หรือบริจาค 100 บาท เพื่อเขียนแผ่นดวงชะตา เพื่อนำไปหลอมเป็นองค์สมเด็จพระหลวงพ่อดล

PIRACHETIYA VISAKHABUJANUSORN
SAKONLOK PRAKADBORVORNBUJAWANVISAKHA
International Recognition of Vesak Day Mission
หน่วยเผยแพร่วัฒนธรรมชาวพุทธทั่วโลก

ที่พิเศษ/2545

Rodtvetvn. 71
0955 Oslo
Norway

19 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ครบรอบสามปีประกาศวันวิสาขบูชาวันสำคัญสากลโลก
นมัสการ ประธานมูลนิธิสมเด็จพรห้วงพุทธวงศ์ใหญ่ (วัดเขาตะเกียบ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาจดหมาย วทณา เลขาธิการสหประชาชาติ (ESCAP)
2. สำเนาของวทณา เลขาธิการสหประชาชาติ (ESCAP)

ด้วยเจตจำนงวิสาขบูชาวันวิสาขบูชา พะเจติยสังฆมณฑลรัตนวิสุทธิการประกาศวันวิสาขบูชา
เป็นวันสำคัญสากลโลก ของสมัชชาองค์การสหประชาชาติ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ 3 ประเทษ
อัญเชิญรอบโลก ระหว่างวันที่ 1 - 31 ธันวาคม 2545 มูลนิธิสมเด็จพรห้วงพุทธวงศ์ใหญ่
(วัดเขาตะเกียบ) จะอัญเชิญประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ จ. ประจวบคีรีขันธ์
ประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยได้สักการะบูชา แด่การประกาศของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังรายละเอียดปรากฏแล้วนั้น

อนึ่ง ในช่วงระยะเวลา ที่พระเจดีย์และพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญรอบโลก
ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบนั้น วันที่ 15 ธันวาคม 2545 เป็นวันครบรอบสามปี
แห่งการประกาศของพระพุทธเจ้า ขององค์การสหประชาชาติ เพื่อรำลึกถึงการประกาศ
ดังกล่าว วทณา เลขาธิการสหประชาชาติ ประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก สำนักงานสหประชา
ชาติ กรุงเทพฯ ประเทศไทย (ESCAP) ได้มอบสาส์นแสดงความยินดี รำลึกครบรอบสามปี
การประกาศของพระพุทธเจ้า พระองค์ผู้สร้างสันติสุขถาวรแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย และสังคมโลก
ทั่วไป

จึงใคร่รบกวนการแจ้งมา เพื่อโปรดทราบ

กราบหมัดการมาด้วยความเคารพ

(นายสมชาย แสนขัติ)

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ 3 ประเทษ
อัญเชิญรอบโลก (ฝ่ายทวารวาส)

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION FOR ASIA AND THE PACIFIC

United Nations Building, Rajadamnern Nok Avenue
Bangkok 10200, Thailand

UNIS/B1/SPD

15 November 2002

Dear Mr Saenkhat,

Message on the occasion of the Third Anniversary of
International Recognition of Vesak Day

With reference to your letter dated 11 November 2002, I am pleased to contribute
an appreciation of the importance of Vesak Day. Enclosed herewith please find the message.

With best regards,

Yours sincerely,

(Signature of Kim Hak-Su)

Kim Hak-Su
Executive Secretary

Mr Siam Saenkhat
Coordinator
The Third Anniversary of International
Recognition of Vesak Day, Thailand
Rodtvetvn. 71
0955 Oslo
Norway

ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION FOR ASIA AND THE PACIFIC

United Nations Building, Rajadamnern Nok Avenue
Bangkok 10200, Thailand

Message by the Executive Secretary of the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, Mr. Kim Hak-Su, on the occasion of the third anniversary of the International Recognition of Vesak Day

The decision by the United Nations General Assembly on 15th December 1999 that the day most sacred to Buddhists – the Day of Vesak—be observed on the full moon day in May each year with appropriate arrangements at the United Nations Headquarters and other United Nations offices, was both unique and memorable. In the run up to the Millennium, twenty five countries, widely differing in location, culture, history and predominant religion, combined to sponsor the original resolution. This recognition of the Holy Day on which the Buddha was born, attained enlightenment and passed away, constitutes acknowledgement of the contribution that Buddhism has made for more than two and a half millennia to the spirituality of humanity.

The universal message of peace, goodwill, non-violence and compassion preached by Lord Buddha has never been more relevant than today. Buddhism has always stressed the peaceful resolution of disputes, whether individuals or communities. Tolerance being one of its central tenets, it reaffirms the United Nations strong commitment to the principle of respect for diversity. Certainly, this decision to observe Vesak Day was an auspicious start to the Year 2000 International Year for the Culture of Peace, and the Decade for the Culture of Peace and Non-violence for the Children of the World.

The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, and all other UN agencies based in Thailand, a predominately Buddhist country, have declared the Day an official UN holiday. This also reflects our concerns and mission, to contribute by peaceful means to the alleviation of poverty in our region and fulfill the ambitious Millennium goals set by the United Nations to raise the living standards of half the world's poorest inhabitants encompassed by our region.

I am therefore grateful for the invitation to contribute an appreciation of the importance of Vesak Day as an inspiration for our work.

รายนามคณะกรรมการดำเนินงาน

การอัญเชิญพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุจาก 3 ประเทศ

อันเชิญรอบโลก

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

ระหว่างวันที่ 1- 31 ธันวาคม 2545

ประธานในพิธีฝ่ายสงฆ์ประธานในพิธีฝ่ายฆราวาสประธานการต้อนรับฝ่ายสงฆ์ประธานคณะที่ปรึกษาประธานอำนวยการฝ่ายสงฆ์รองประธานอำนวยการฝ่ายสงฆ์ประธานอำนวยการฝ่ายฆราวาสรองประธานอำนวยการฝ่ายฆราวาสประธานดำเนินงานฝ่ายสงฆ์ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาสรองประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาสผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุ(ฝ่ายสงฆ์)ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุ(ฝ่ายฆราวาส)คณะกรรมการดำเนินงาน

นายเกรียงสิทธิ์ เฟื่องฟูพงศ์

นายประเดิม หิงห์กาญจน์พงศ์

นายภูมิกิจ วราสีทิตินนท์

นายวัชรินทร์ วรรณปิกน

กรรมการเลขานุการ

นายจำลอง รุ่งเรือง

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามณฑลราช วัดปากน้ำภาษีเจริญ

ฯพณฯ พลเอก สุวรนันท์ องคมนตรี

พระปริยัติธรรมการ เจ้าคณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ดร.อำนาจ ชสสุข

พระเทพปริยัติมุนี เจ้าคณะภาค 15

เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์มหารัชมังคลาภิเษก

พระโสภณธรรมวงศ์ เจ้าอาวาสวัดอินทรวินัย

ฯพณฯ จอชชัย เทียงธรรม ส.ส.จังหวัดสุพรรณบุรี

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายภาณุภูมิ มหาคุณ

พระครูพิพัฒน์วรภิกขิต เจ้าอาวาสวัดเขาตะเกียบ

นางอนงค์วรรณ เทพสุทิน ส.ส.จังหวัดสุโขทัย

รองประธานคณะกรรมการบริหารศาสนาอิสลามและวัฒนธรรม

นางสาวยุวดี บุญครอง

กรรมการผู้จัดการ บริษัท มีเดียออฟมิลเลียม จำกัด (มหาชน)

พระครูปลัดสำราญ กมโล (กมลธัมม)

นายสยาม แสนชาติ

นายวิรัตน์ แสงขำเจริญ

นายชัยรัตน์ กุหาวิจิตร

นางประทีป นวลสุวรรณ

นายทรงภพ พิมพ์ลัดดา